

The Determinants of Adoption, Quantity and Quality of Sustainability Reports: Using Systematic Review

Mahnaz Molanazari^{1✉}, Shima Ahmadi² and Hossein Seilsepoor³

1. **Corresponding Author**, Department of Accounting, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran. **Email:** molanazari@alzahra.ac.ir
2. Department of Accounting, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran. **Email:** sh.ahmadi@alzahra.ac.ir
3. Department of Financial and Banking Department, Faculty of Management and Accounting, Allame Tabataba'i University, Tehran, Iran. **Email:** h.seilsepoor@atu.ac.ir

Article Info

Article Type:

Research Article.

Article History:

Received: 18 October 2023

Revised in revised form: 2 January 2024

Accepted: 8 January 2024

Accepted online: 29 January 2025

Keywords:

Sustainability Reporting,
Sustainability Reporting Quality,
Sustainability Reporting Quantity,
Prisma,
Systematic Review.

JEL Classification:

M14, Q56, M41.

A B S T R A C T

Objective: Since the late 1990s, sustainability reporting has become an increasingly important topic, with a growing body of research emerging in recent years. Nevertheless, due to the limitations of early studies and their often contradictory findings, decision-making based solely on these results remains challenging. Accordingly, the primary objective of the present study is to identify and synthesize the key determinants of sustainability reporting based on prior research findings.

Method: This study adopts a systematic review approach to extract relevant determinants. The sample comprises 49 articles published between 2013 and 2022 in reputable business, management, and accounting journals, indexed in the ScienceDirect database. The PRISMA checklist was employed to develop the review protocol, and the CASP checklist was used to assess the methodological quality of the selected studies.

Results: The results indicate that firm size, financial and non-financial performance, research and development activities, corporate reputation, and analyst coverage are among the most significant determinants of sustainability reporting. However, the literature reveals inconsistent findings regarding other determinants, such as market competition, growth opportunities, stock liquidity, and financial leverage.

Conclusion: The divergent findings concerning certain determinants can be interpreted in light of managerial incentives, organizational structures, and institutional factors influencing firms. This highlights the limitation of applying uniform sustainability reporting standards across firms operating in heterogeneous institutional environments.

Cite this article: Molanazari, M., Ahmadi, Sh., & Seilsepoor, H. (2025). The determinants of adoption, quantity and quality of sustainability reports: Using systematic review. *Journal of Accounting Knowledge*, 16(1), 27-50 [In Persian].

DOI: <https://doi.org/10.22103/jak.2024.22361.3969>

Publisher: Shahid Bahonar University of Kerman.
© Molanazari et al.

2/ The determinants of adoption, quantity and quality of sustainability reports: Using systematic review

Introduction

Since the late 1990s, sustainability reporting has become an essential issue among academics and professional members, and the number of studies conducted in this field has increased dramatically in recent years. However, due to the shortcomings of the primary studies (such as researchers' bias, sample size, differences in legal structures, etc.) and their contradictory findings, it is practically impossible to decide based on these findings and more comprehensive studies are needed. The studies conducted on the determinants of sustainability reporting with slight differences in terms used such as motivations, incentives, determining factors, etc., are trying to identify the factors that lead to sustainability reporting in a company. However, the research literature is still quantitatively limited, and no comprehensive review has been conducted regarding the latest developments. Therefore, the main goal of the present study is to comprehensively examine the factors affecting sustainability reports based on the results of previous studies. Considering that the research literature has shown that the factors affecting the adoption, quantity, and quality of sustainability reports are different, the effect of each factor on the previously mentioned variables has been investigated separately in this research.

Method

The present research is an applied research and the paradigm of this research is the interpretive paradigm. In line with the research paradigm, the qualitative research methodology has been chosen, and among the qualitative research methods, the systematic review method has been used, and the content analysis method has been used to collect the research data. The research sample includes 49 articles published in business, management and accounting journals (Science Direct database) from 2013 to 2022. The Prisma checklist was used to compile the review protocol and the CASP checklist was used to evaluate the quality of the studies in the sample.

Results

Most studies have been conducted in recent years, and the research samples examined are primarily international. Most of the reviewed studies have considered all the sustainability dimensions. However, none of the studies have investigated the mutual relationships between the dimensions. The findings have shown that factors such as size, financial and non-financial performance, research and development, reputation and analyst coverage significantly impact sustainability reports' adoption, quantity and quality. The research literature regarding other factors such as growth opportunities, stock liquidity, and the company's financial leverage has reached different results, and therefore these areas need further investigations. As a secondary research finding, the effects of sustainability reporting have been investigated by analyzing the texts of the articles in the research sample. Reduction of cost of capital, reduction of information asymmetry, effective stakeholder management, effective management of resources, risk management, long-term profitability, information flow improvement, and competitive position improvement are among the most important effects of sustainability reporting.

Conclusions

Among the companies committed to sustainability reporting, there is a high diversity regarding the amount of reporting. Published reports range from a few pages of disclosure under annual reports to extensive disclosures in separate sustainability reports. In many countries, due to the lack of comprehensive regulations regarding sustainability reporting, most sustainability reports are currently voluntary, so understanding the factors that lead companies to participate in sustainability reporting has become an important question. The voluntary nature of sustainability reporting in many countries and the lack of development of reporting standards in some regions have led to differences in adoption, the quantity of reporting and the quality of reports. The motivations of management in many

companies are different, and the demands of the stakeholders and their awareness of sustainable performance are also different. For example, in one company, the relation of management compensation with sustainability reports may lead to the adoption of reporting. In another company, favorable performance in sustainability issues and management's decision to maintain legitimacy and signal its favorable performance is effective in sustainability reporting. Factors affecting reporting can be divided into two groups: internal factors and external factors. Some factors, such as culture, industry, competition, country of origin, and standardization in the reporting field, are not under the company's control but impact sustainability reporting. On the other hand, some factors are clearly related to the organization's characteristics and the sustainability report's publication is influenced by these factors. For example, larger companies have more available reporting resources. Because of the higher volume of operations, they have more disclosure issues, and because of visibility, stakeholders have more demand for the publication of sustainability reports. Therefore, research findings should be interpreted according to structural and cultural differences, legal requirements and other institutional contexts. The mentioned differences have been examined from different theoretical perspectives in the research literature. Researchers have used stakeholder, legitimacy, signalling, and institutional theories to explain the reporting differences. The most important value-creating value of the current research is the comprehensive identification of determinants of sustainability reporting using a systematic approach based on an international sample of studies. In addition to identifying the factors affecting sustainability reporting, the findings of this research indicate that using similar structures and patterns to evaluate sustainability performance in different conditions will not lead to correct results and the requirement to apply the same standards for all companies regardless of structural differences between them will not achieve effective results. Considering that the research literature in the field of sustainability reporting in Iran is in its initial stages and the legal requirements for reporting have not been formulated yet, the standard-setting authorities can use the findings of this research to establish appropriate reporting standards.

Author Contributions

All authors contributed equally to the conceptualization of the article and the writing of the original and subsequent drafts.

Acknowledgements

We would like to thank all those who contributed to the design and completion of the questionnaire by providing advice and participation.

Ethical Considerations

The authors avoided data fabrication, falsification, plagiarism, and misconduct.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش، میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری: کاربست روش مرور سیستماتیک

مهناز ملانظری^۱، شیما احمدی^۲ و حسین سیل‌سپور^۳

۱. نویسنده مسئول، گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهرا (س)، تهران، ایران. molanazari@alzahra.ac.ir **رایانامه:**

۲. گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، دانشگاه الزهرا (س)، تهران، ایران. sh.ahmadi@alzahra.ac.ir **رایانامه:**

۳. گروه مالی بانکداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی (ره)، تهران، ایران. h.seilsepoor@atu.ac.ir **رایانامه:**

چکیده

هدف: از اواخر دهه ۱۹۹۰ گزارشگری پایداری به موضوع با اهمیتی بدل شده و تعداد مطالعات انجام شده در این حوزه طی سال‌های اخیر افزایش یافته است. با این وجود به دلیل کاستی‌های مطالعات اولیه و یافته‌های بعضاً متناقض آنها، براساس این یافته‌ها نمی‌توان تصمیم‌گیری کرد و مطالعات جامع‌تری مورد نیاز است. از این رو هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی عوامل مؤثر بر گزارش‌های پایداری براساس نتایج حاصل از مطالعات قبلی است.

روش: در این پژوهش برای استخراج عوامل مؤثر از روش مرور سیستماتیک استفاده شد. نمونه پژوهش شامل ۴۹ مقاله منتشر شده در مجلات حوزه کسب و کار، مدیریت و حسابداری (پایگاه داده ساینس دایرکت) برای بازه زمانی ۲۰۱۳-۲۰۲۲ است. برای تدوین پروتکل مرور از چک لیست پریمز و برای ارزیابی کیفیت مطالعات حاضر در نمونه از چک لیست CASP استفاده شد.

یافته‌ها: عواملی نظیر اندازه، عملکرد مالی و غیرمالی، تحقیق و توسعه، میزان شهرت و پوشش تحلیلگران دارای تأثیر با اهمیتی بر گزارشگری پایداری است. ادبیات تحقیق در خصوص سایر عوامل نظیر رقابت، فرصت‌های رشد، نقدشوندگی سهام و اهرم مالی شرکت به نتایج متفاوتی دست یافته است.

نتیجه‌گیری: تحلیل یافته‌های متناقض در خصوص برخی عوامل در پرتو انگیزه‌های مدیریت، ساختار سازمانی و عوامل نهادی تأثیرگذار بر سازمان قابل توضیح است و استفاده از استانداردهای یکسان برای شرکت‌های مختلف در بسترهای نهادی متفاوت اثربخش نخواهد بود.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی.

تاریخ‌ها:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۷/۲۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۰/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۱۸

تاریخ انتشار برخط: ۱۴۰۳/۱۰/۱۰

واژه‌های کلیدی:

گزارشگری پایداری،

کیفیت گزارشگری پایداری،

میزان گزارشگری پایداری،

پریمز،

مرور سیستماتیک.

طبقه‌بندی JEL:

M14, Q56, M41.

استناد: ملانظری، مهناز؛ احمدی، شیما و سیل‌سپور، حسین (۱۴۰۴). بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش، میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری: کاربست روش مرور سیستماتیک.

مجله دانش حسابداری، ۱۶(۱)، ۵۰-۲۷. <https://doi.org/10.22103/jak.2024.22361.3969>

ناشر: دانشگاه شهید باهنر کرمان.

© ملانظری و همکاران.

۱- مقدمه

طی سال‌های اخیر با در نظر داشتن اهدافی نظیر شفافیت ارتباط با ذینفعان، کسب مزیت رقابتی (کیو^۱ و همکاران، ۲۰۱۶)، افزایش ارزش نام تجاری (گروسبویس و فنل^۲، ۲۰۲۲)، رعایت الزامات قانونی (هارجوتو^۳ و همکاران، ۲۰۲۰)، کسب مزایای مالی (گروسبویس و فنل، ۲۰۲۲) و هماهنگی با روندهای جدید^۴ گزارشگری (بوسکو^۵ و همکاران، ۲۰۱۹)، گزارشگری پایداری روند رو به رشدی را تجربه کرده است. این روند می‌تواند مستقیماً تحت تأثیر توسعه استانداردهای داوطلبانه باشد. با این وجود علی‌رغم تلاش‌های استانداردهای سازشی، تفاوت‌های بااهمیتی میان شرکت‌هایی از محیط‌های نهادی مختلف از نظر محتوا و کیفیت گزارش‌های پایداری وجود دارد (هان و کوهن^۶، ۲۰۱۳). در حال حاضر در بسیاری از کشورها گزارشگری پایداری داوطلبانه بوده و مقررات رسمی برای گزارشگری تنظیم و تدوین نشده است. فقدان مقررات منجر به رویه‌های گزارشگری متنوع از منظر حجم گزارش، شاخص‌های عملکرد ارائه شده و خوانایی گزارش‌ها شده است. مطالعه‌ای که توسط پرایس واتر هوس کوپرز^۷ انجام شده است نشان داد تعداد زیادی از سرمایه‌گذاران از تنوع فعلی در رویه‌های گزارشگری پایداری ناخرسند هستند، در نتیجه تردید قابل توجهی در خصوص محتوا، پیچیدگی و قابلیت اتکای گزارش‌های پایداری وجود دارد (نظری و همکاران، ۲۰۱۷).

هم‌زمان با افزایش اهمیت گزارشگری پایداری در سطح جهان، روند پژوهش‌های این حوزه نیز شدت گرفت. پژوهش‌های اولیه با هدف کسب شناخت از وضعیت گزارشگری، با تمرکز بر میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری به نتایج متفاوتی در این خصوص دست یافتند. پس از آن و با در نظر داشتن تفاوت‌های گزارشگری، روند مطالعات تغییر یافته و هدف بررسی گسترده‌تری، محتوا و مربوط بودن گزارش‌های پایداری و نیز عوامل مؤثر بر تفاوت‌های گزارشگری در کشورهای مختلف بوده است (یو^۸ و همکاران، ۲۰۲۰). مطالعات انجام شده در خصوص عوامل مؤثر بر گزارشگری پایداری در تلاش هستند تا عواملی را که منجر به گزارشگری پایداری در یک شرکت می‌شوند را شناسایی کنند (کیو و همکاران، ۲۰۱۶). با این وجود ادبیات پژوهش همچنان به لحاظ کمی محدود بوده و تاکنون بررسی جامعی در خصوص آخرین تحولات ارائه نشده است.

اخیراً پژوهش‌هایی برای بررسی ساختارمند حوزه گزارشگری پایداری انجام شده است اما انتقاداتی نیز بر رویه‌های مورد استفاده این مطالعات وارد است. این مطالعات عمدتاً از روشی دقیق برای بررسی ادبیات پژوهش استفاده نکرده‌اند، به تعداد محدودی از مجلات یا مقالات محدود شده‌اند و مشخصاً بر مسائل خاصی متمرکز شده‌اند. از این رو مطالعه حاضر با رویکردی متفاوت و با به کارگیری روش مرور سیستماتیک به بررسی عوامل مؤثر بر گزارشگری پایداری (پذیرش، کمیت و کیفیت) پرداخته است. همچنین با توجه به رویکرد به کار گرفته شده در این مطالعه پاسخی مناسب به درخواست دی ویلیرز و همکاران (۲۰۱۷) و رینالدی و همکاران (۲۰۱۸) برای پژوهش در خصوص محرک‌های گزارشگری پایداری، ارائه شده است.

پژوهش حاضر با پاسخ دادن به این سؤال که «روندهای کلی و روابط موجود در ادبیات پژوهش چگونه است» موجب دانش‌افزایی در ادبیات موجود خواهد شد. در این پژوهش مشخصاً عوامل مؤثر بر پذیرش، میزان و کیفیت گزارشگری

¹ Kuo² De Grosbois & Fennell³ Harjoto⁴ Fad & Fashion⁵ Busco⁶ Hahn & Kühnen⁷ Pricewaterhouse Coopers⁸ Yu

از یکدیگر تفکیک شده چرا که ادبیات پژوهش نشان داده است هر یک از مسائل پذیرش، میزان و کیفیت گزارشگری از یکدیگر متفاوت هستند. پیوند یافته‌ها با تئوری‌ها که اغلب در پژوهش‌های موجود یا وجود ندارد و یا به صورت ناقص به آن اشاره شده است (اسپنس^۱ و همکاران، ۲۰۱۰)، در این مطالعه ارائه شده است. در این مطالعه به طور خاص در مورد قابلیت کاربرد و نقش بالقوه تئوری مشروعیت، تئوری ذینفعان و نظریه نهادی در توضیح یافته‌های پژوهش بحث شده است. سرانجام این مطالعه با معرفی مجموعه‌ای از موضوعات پژوهش بالقوه و مرور شکاف‌ها و موضوعاتی که کمتر به آن پرداخته شده است به ادبیات پژوهش کمک خواهد کرد.

۲- مبانی نظری گزارشگری پایداری

ادبیات موجود در تلاش است تا گزارشگری پایداری را از دیدگاه‌های نظری متعددی مورد بررسی قرار دهد. دیدگاه‌های نظری این حوزه را می‌توان به دو دسته تئوری‌های سیاسی- اجتماعی^۲ و تئوری‌های مبتنی بر اقتصاد^۳ تقسیم کرد (گری^۴ و همکاران، ۱۹۹۵). براساس تئوری‌های سیاسی- اجتماعی، گزارشگری پایداری به عنوان تابعی از فشارهای سیاسی و اجتماعی اعمال شده بر شرکت تلقی می‌شود (کلارکسون^۵ و همکاران، ۲۰۰۸). براساس این تئوری‌ها شرکت در پاسخ به فشارهای اجتماعی و سیاسی از سوی ذینفعان و تأمین کنندگان منابع و به منظور ایجاد مشروعیت و پیشگیری از پیامدهای منفی، اقدام به انتشار گزارش‌های پایداری می‌کند. تئوری مشروعیت، تئوری ذینفعان و تئوری نهادی از پرکاربردترین تئوری‌های سیاسی- اجتماعی محسوب می‌شوند که در خصوص برخی جنبه‌ها، دارای دیدگاه‌های مشترکی هستند (کائو^۶ و همکاران، ۲۰۱۹).

مطالعاتی که از تئوری مشروعیت استفاده می‌کنند نشان می‌دهند شرکت‌ها افشای زیست محیطی و اجتماعی را برای تأثیرگذاری بر درک جامعه از عملکرد پایداری خود به کار می‌گیرند. برخی از محققان به این نتیجه رسیده‌اند که افشای گزارش پایداری برای پرکردن شکاف مشروعیت (ناشی از انحراف عملکرد واقعی از عملکرد مورد انتظار ذینفعان) و با ارائه اطلاعات ناقص یا سطحی در خصوص عملکرد صورت می‌پذیرد (ویراتونگا^۷ و همکاران، ۲۰۲۰). اسکات^۸ (۲۰۰۸) مفهوم مشروعیت را از دیدگاه تئوری نهادی توضیح می‌دهد و مشروعیت را به عنوان «شرایطی که منعکس‌کننده هم‌سویی با قوانین و مقررات مربوطه، هنجارهای موجود یا هم‌سویی با چارچوب‌های فرهنگی- شناختی است» تعریف می‌کند. میلن و پاتن^۹ (۲۰۰۲) معتقدند گرچه فرآیند مشروعیت تحت کنترل مدیریت است، اما مدیر با فشار نهادهای مختلف در جامعه مواجه است و از این رو تصمیم می‌گیرد تا چه مواردی را گزارش کند. در واقع فرآیند مشروعیت به جای مدیریت، توسط فشارهای نهادی کنترل می‌شود. تئوری پردازان نئو- نهادی، براساس توضیح اسکات (۲۰۰۸) از مشروعیت، معتقدند ساختارهای نهادی براساس میراث نهادی به جا مانده از فرهنگ، تاریخ و سیاست یک کشور یا منطقه خاص شکل می‌گیرد (مومین و پارکر^{۱۰}، ۲۰۱۳) و عوامل نهادی تأثیرات قابل توجهی بر شکل‌گیری گزارش‌های پایداری و محتوای آنها دارد.

در حالی که تئوری مشروعیت بر رابطه میان سازمان و جامعه تمرکز دارد، تئوری ذینفعان به رابطه میان سازمان و ذینفعان آن اشاره دارد (بوسکو و همکاران، ۲۰۱۹). براساس دیدگاه‌های این تئوری، هدف اصلی شرکت ایجاد تعادل میان خواسته‌های متضاد ذینفعان است و تصمیمات در سازمان با هدف ایجاد ارزش برای گروه‌های مختلف ذینفعان صورت

¹ Spence

² Social-Political Theories

³ Economics-Based Theories

⁴ Gray

⁵ Clarkson

⁶ Cao

⁷ Weerathunga

⁸ Scott

⁹ Milne & Patten

¹⁰ Momin & Parker

می‌پذیرد (بوسکو و همکاران، ۲۰۱۹؛ ملکیان و همکاران، ۱۳۹۸). با این حال به دلیل منابع محدود، تصمیم گیرندگان به یک رویکرد انتخابی برای در نظر گرفتن انتظارات ذینفعان براساس مفهوم برجستگی^۱ ذینفعان نیاز دارند. براساس این مفهوم، اولویت‌بندی ذینفعان به قدرت، مشروعیت و فوریت^۲ آنها بستگی دارد (آلوچنا^۳ و همکاران، ۲۰۲۲).

برخلاف تئوری‌های سیاسی - اجتماعی، تئوری‌های مبتنی بر اقتصاد، افشای گزارش پایداری را به عوامل اقتصادی خاص شرکت مانند عملکرد اقتصادی (تئوری افشای داوطلبانه) یا قرارداد میان سهامداران و مدیران (تئوری نمایندگی) نسبت می‌دهند. مطابق دیدگاه‌های تئوری افشای داوطلبانه، شرکت‌هایی که عملکرد اقتصادی خوبی دارند، تمایل بیشتری به افشای اطلاعات پایداری دارند. مطابق این تئوری مطالعات نشان داده است که گزارشگری پایداری با عملکرد مالی و عملکرد پایداری مطلوب مرتبط است (کائو و همکاران، ۲۰۱۹).

۳- روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از منظر هدف جزو پژوهش‌های کاربردی و پارادایم حاکم بر این پژوهش پارادایم تفسیری است. همراستا با پارادایم پژوهش، روش پژوهش کیفی انتخاب و از میان روش‌های پژوهش کیفی از روش مرور سیستماتیک و برای جمع‌آوری داده‌های پژوهش از روش تحلیل محتوا بهره گرفته شد. مرور سیستماتیک یکی از روش‌های پژوهش اکتشافی برای ایجاد و استخراج یک چارچوب مرجع مشترک مبتنی بر نتایج پژوهش‌های گذشته است. مرور سیستماتیک مستلزم این امر است که محقق بازنگری دقیق و عمیقی را انجام داده و یافته‌های پژوهش‌های مرتبط را ترکیب نماید. هدف از مرور سیستماتیک، آشکار ساختن روندها، روابط، (نا)سازگاری‌ها^۴ و شکاف‌های موجود در ادبیات پژوهش است و به منظور سازمان‌دهی و ارزیابی مطالعات موجود در یک حوزه خاص انجام می‌شود (ساندرز^۵ و همکاران، ۲۰۱۶). در این مطالعه برای تدوین پروتکل مرور، از چک لیست پریزما^۶ (۲۰۲۰) استفاده شده است. تدوین پروتکل مرور موجب می‌شود تا روش‌های انجام مرور به صورت ساختارمند مشخص شده، سوگیری در گزینش مطالعات کاهش یافته و پایایی پژوهش افزایش یابد.

مراحل انجام پژوهش براساس این روش به شرح زیر است: مرحله اول شامل تعیین هدف کلی پژوهش به معنای بررسی کلی مطالعات در حوزه گزارشگری پایداری با توجه به اهمیت موضوع و چالش‌های مشاهده شده در ادبیات پژوهش؛ مرحله دوم شامل تعیین پروتکل اولیه جست و جو براساس پایگاه داده پژوهش، زبان پژوهش‌ها، دوره زمانی بررسی، نوع متون قابل‌بازایی و غیره است. در این مرحله با توجه به جامعیت و پایایی پایگاه داده ساینس دایرکت و کیفیت بالای مقالات منتشر شده در این پایگاه و از طرفی پوشش مناسب موضوع گزارشگری پایداری و شمول چندین مجله متنوع در حوزه پایداری، این پایگاه داده انتخاب شد. هان و کوهن (۲۰۱۳) نیز در مطالعه خود با ارزیابی پایگاه‌های داده موجود به این نتیجه دست یافتند که پایگاه داده ساینس دایرکت نسبت به سایر پایگاه‌های داده پوشش جامع‌تری از مقالات حوزه گزارشگری پایداری دارد. به جهت افزایش حساسیت و جامعیت جست و جو ضمن به‌کارگیری کلیدواژه‌های مختلف، از عملگر «یا»^۷ و مشتقات^۸ کلیدواژه‌های انتخابی استفاده شده است. بازه زمانی جست و جو از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ انتخاب شد. سال شروع پژوهش به دلیل تأثیر معرفی استانداردهای گزارشگری پایداری توسط هیئت استانداردهای حسابداری پایداری انتخاب شده است. جستجو محدود به مقالاتی

^۱ Salience

^۲ urgency

^۳ Aluchna

^۴ Inconsistency

^۵ Saunders

^۶ PRISMA

^۷ OR

^۸ Truncation (علامت ستاره *) به معنای جست و جوی مشتقات مختلف

(یک کلمه است)

است که به زبان انگلیسی ارائه شده‌اند. هم پژوهش‌های کمی و هم پژوهش‌های کیفی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. با پیروی از سایر نمونه‌های بررسی ادبیات (هان و کوهن، ۲۰۱۳)، مرور کتب، یادداشت‌های سرمقاله و نظرات از بررسی‌ها حذف شده و تنها مقالاتی به بررسی‌ها راه یافته‌اند که مشمول داوری تخصصی هستند. در پانزدهمین روز از فروردین ماه سال ۱۴۰۲، آخرین به‌روزرسانی از مطالعات قابل بررسی انجام و در نهایت ۸۷۳ مطالعه وارد فرآیند ارزیابی اولیه شد.

مرحله بعدی شامل تعیین هدف خاص پژوهش است که با بررسی بیش از یک سوم مطالعات حاصل از مرحله اولیه غربالگری به دست آمده است. در این مرحله محققان دریافتند عمده مطالعات صورت گرفته به بررسی عوامل مؤثر بر گزارشگری پایداری پرداخته‌اند و عمدتاً نتایج ارائه شده از پراکندگی بالایی برخوردار است. از این رو یافته‌های حاصل از بررسی‌های اولیه، راهگشای انتخاب موضوع مطالعه پیش رو بوده و منتج به بررسی کلیه عوامل مؤثر بر پذیرش، میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری شده است. طی مرحله‌های بعدی و با در نظر داشتن هدف خاص پژوهش، بررسی‌های دقیق‌تر موجب حذف ۸۲۴ مقاله نامرتبط و یا فاقد کیفیت شده و در نتیجه ۴۹ مقاله باقیمانده با روش تحلیل محتوا به دقت مورد بررسی قرار گرفت. جزئیات مربوط به پروتکل مرور در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. چک لیست مرور ادبیات پژوهش براساس چک لیست پیشنهادی پرزما

اول	تعیین هدف کلی تحقیق: گزارشگری پایداری	
	Science Direct	پایگاه داده جست و جو
	انگلیسی	زبان تحقیقات
	مقاله‌های منتشر شده طی بازه زمانی ۲۰۱۳ تا پایان ۲۰۲۲ (تاریخ خاتمه جست و جو: ۱۴۰۲/۰۱/۱۵)	دوره زمانی بررسی
	تمامی کشورها	محدوده جغرافیایی
	مطالعات کمی و کیفی و آمیخته	تعیین مطالعات
دوم	مقاله‌های چاپ شده در مجلات داوری شده (کتب، مقاله‌های کنفرانسی، گزارشات و سایر مستندات موضوع بررسی نیست)	پروتکل روش مطالعه
جست و جوی	مجلات حوزه حسابداری، مدیریت و کسب و کار	نوع متون قابل بازبینی
اولیه	"environment* report*" OR "sustainab* report*" OR "GRI" OR "global reporting initiative" OR "SASB" OR "sustainability accounting standard board" OR "social report*" OR "CSR report" OR "responsib* report*" OR "TBL report" OR "triple bottom line report" OR "triple report" OR "nonfinanc* report*" OR "integrate* report*"	نوع مجلات
سوم	بررسی کلی مطالعات به جهت تعیین هدف خاص تحقیق: تعیین عوامل مؤثر بر پذیرش، میزان و کیفیت گزارشگری پایداری و تئوری‌های مرتبط در این حوزه	کلیدواژه‌ها
چهارم	تعداد مقاله‌های حذف شده مبتنی بر عنوان تحقیق: ۵۲۳	بررسی اولیه عنوان مقاله‌ها به جهت شمول در ارزیابی نهایی
پنجم	تعداد مقاله‌های حذف شده مبتنی بر چکیده تحقیق: ۲۷۴	بررسی اولیه چکیده مقاله‌ها به جهت شمول در ارزیابی نهایی
ششم	تعداد مقاله‌های حذف شده مبتنی بر مربوط بودن محتوای تحقیق: ۲۱	بررسی محتوای مقاله‌ها به جهت ارزیابی مربوط بودن
هفتم	تعداد مقاله‌های حذف شده مبتنی بر ارزیابی کیفیت تحقیق: ۶	بررسی محتوای مقاله‌ها به جهت بررسی کیفیت مقاله (چک لیست CASP)

براساس معیار کیفیت تحقیق: ۴۹ مقاله

۴- آمار توصیفی

بررسی نمونه پژوهش حاکی از آن است که بخش عمده مطالعات مربوط به سال ۲۰۲۲ (تعداد ۹ مطالعه) است و رویکرد کمی، روش‌شناسی غالب در این پژوهش‌ها است. فراوانی بالاتر نمونه پژوهش در سال‌های اخیر حاکی از اهمیت موضوع از نگاه نویسندگان است. نمودار ۱ فراوانی مطالعات طی سال‌های مختلف را براساس روش‌شناسی به کارگرفته

شده ارائه کرده است. ارزیابی نمونه‌های مورد بررسی در مطالعات حاکی از آن است که بخش عمده مطالعات از نمونه‌های بین‌المللی استفاده کرده‌اند و شرکت‌های مختلف در بسترهای نهادی مختلف بررسی شده است. از این رو با توجه به در نظر گرفتن بسترهای نهادی مختلف از منظر شرایط فرهنگی، جغرافیایی، مقرراتی و غیره یافته‌های پژوهش‌ها از تعمیم‌پذیری بالایی برخوردار است. همچنین بررسی‌ها نشان داده است که بیشترین فراوانی نمونه پژوهش متعلق به مجلات ذیل است:

نمودار ۱. فراوانی نوع مطالعات طی سال‌های مختلف بررسی

- The British Accounting Review
- International Business Review
- Journal of Business Research
- Accounting Forum
- Finance Research Letters

عمده مطالعات بررسی شده تمامی ابعاد پایداری را در نظر گرفته‌اند و تعداد اندکی از مطالعات تنها بر ابعاد خاصی از گزارشگری پایداری تمرکز کرده‌اند. همچنین هیچ‌یک از مطالعات مورد بررسی روابط میان ابعاد و تأثیرگذاری آنها بر یکدیگر را بررسی نکرده‌اند.

۵- یافته‌های پژوهش در خصوص عوامل مؤثر بر پذیرش، میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری

در این بخش براساس تحلیل مقالات موجود در نمونه پژوهش، کلیه عوامل تأثیرگذار بر پذیرش، میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری استخراج شده است. در واقع عوامل مؤثر در نقش متغیرهای توضیح دهنده و پذیرش، میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری در قالب متغیر وابسته در مطالعات مورد بررسی قرار گرفته‌اند. برخی از عوامل دارای سطوح جزئی‌تری بوده که در ذیل جداول و در ستون طبقه متغیر ارائه شده است. در خصوص کلیه متغیرها انواع رویه‌های اندازه‌گیری به کار گرفته شده در مطالعات نیز در جداول ارائه شده است. لازم به ذکر است که عوامل شناسایی شده با هم دارای هم پوشانی بوده و در مواردی بر یکدیگر تأثیرگذار هستند که با هدف ارائه جامع کلیه عوامل شناسایی شده، به تفکیک ارائه شده‌اند.

۱-۵- اندازه شرکت

در جدول ۲ مطالعات حوزه تأثیر اندازه شرکت بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری مرور شده است. بررسی یافته‌های حاصل از مطالعات گذشته نشان داده است که اندازه شرکت به عنوان عاملی با اهمیت در پذیرش، میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری در نظر گرفته شده است. مطالعات پیشین با در نظر داشتن دیدگاه‌های تئوری ذینفعان و تئوری مشروعیت استدلال کرده‌اند شرکت‌های بزرگتر عملیات گسترده‌تری دارند، تأثیرات مهم‌تری بر جامعه می‌گذارند، بیشتر در معرض دید هستند، نسبت به شرکت‌های کوچکتر توجه بیشتری را به خود جلب می‌کنند و با طیف وسیع‌تری از ذینفعان در ارتباط هستند (گروسویس و فنل، ۲۰۲۲ و رضایی پیتونه‌ئی و صفری گرایلی، ۱۳۹۸). همچنین شرکت‌های بزرگتر منابع در دسترس بیشتر، زیرساخت‌های گزارشگری بهتر و تخصص بیشتری برای تهیه گزارش‌های پایداری در اختیار دارند. از طرف دیگر به دلیل آنکه شرکت‌های بزرگتر مدل کسب و کار و عملیات پیچیده‌تری دارند، بنابراین، اطلاعات بیشتری به جهت انتشار در گزارش‌های پایداری در اختیار خواهند داشت و احتمالاً حجم گزارش‌های بیشتری را منتشر خواهند کرد (مارون^۱، ۲۰۱۹). با توجه به تفاوت‌های میان شرکت‌هایی با اندازه‌های مختلف، بوسکو و همکاران (۲۰۱۹) توصیه می‌کنند که استانداردهای گزارشگری پایداری می‌بایست براساس ویژگی‌های خاص شرکت‌ها طراحی و تدوین گردد. براساس یافته‌های حاصل از مطالعات به صورت کلی نتیجه‌گیری می‌شود که غالباً اندازه شرکت بر پذیرش، میزان و کیفیت گزارش‌های پایداری دارای تأثیر مثبت بااهمیت است.

جدول ۲. مرور مطالعات حوزه تأثیر اندازه شرکت بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری^۲

نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
(لگاریتم طبیعی) جمع دارایی‌ها	الشاعر و زمان ^۳ (۲۰۱۶)؛ سانچز ^۴ و همکاران (۲۰۱۶)؛ حامد ^۵ و همکاران (۲۰۲۲)	+		
(لگاریتم طبیعی) فروش خالص	نظری و همکاران (۲۰۱۷)	+	+	
(لگاریتم طبیعی) ارزش بازار شرکت	کلیک ^۶ و همکاران (۲۰۲۱)	+		+
	بالو ^۷ و همکاران (۲۰۱۸)	++*		

^۱ Maroun

^۲ در تمامی جداول، «+» به معنای تأثیر مثبت با اهمیت، «-» به معنای تأثیر منفی با

اهمیت و «**» به معنای تأثیر مثبت یا منفی بدون اهمیت است. علامت «●» مربوط

به مطالعاتی است که تأثیرات آن‌ها به صورت کیفی شناسایی شده است.

^۳ Al-Shaer & Zaman

^۴ García-Sánchez

^۵ Hamed

^۶ Kılıç

^۷ Ballou

نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
(لگاریتم طبیعی) تعداد کارکنان	کوگلو ^۱ و همکاران (۲۰۲۱)	+* ₋		+
لگاریتم طبیعی تعداد هتل‌هایی که تحت مدیریت شرکت است	سانچز و همکاران (۲۰۱۹)	+* ₋	+	
	هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)	+* ₋		
	ژنگ ^۲ و همکاران (۲۰۲۲)	+ ₋	*	
	هوآنگ ^۳ و همکاران (۲۰۲۲)	-		
	مارون (۲۰۱۹)؛ یو و همکاران (۲۰۲۰)؛ ملونی ^۴ و همکاران (۲۰۱۷)	*		
	آلوارز و اورتاس ^۵ (۲۰۱۷)؛ بدولا و هرزیگ ^۶ (۲۰۱۳)؛ کیم ^۷ و همکاران (۲۰۲۰)؛ بوسکو و همکاران (۲۰۱۹)؛ آرای ^۸ و همکاران (۲۰۲۱)؛ لورنز ^۹ و همکاران (۲۰۱۹)		+	
	نخیلی ^{۱۰} و همکاران (۲۰۱۷)؛ بونسون و بدنارووا ^{۱۱} (۲۰۱۵)		*	
	نخیلی و همکاران (۲۰۱۷)		-	
	ویراتونگا و همکاران (۲۰۲۰)		+*	
	کائو و همکاران (۲۰۱۹)		+	+*
	رومان و همکاران (۲۰۲۱)؛ گروسویس و فنل (۲۰۲۲)			*
	گروگیو ^{۱۲} و همکاران (۲۰۱۶)؛ چی ^{۱۳} و همکاران (۲۰۲۰)؛ اوت ^{۱۴} و همکاران (۲۰۱۷)؛ تینگ ^{۱۵} (۲۰۲۱)؛ گارسیا ^{۱۶} و همکاران (۲۰۱۷)؛ سانچز و همکاران (۲۰۱۳)؛ چانزیاراس ^{۱۷} و همکاران (۲۰۲۰)؛ هوآنگ و ونگ (۲۰۲۲)			+
	آلوچنا و همکاران (۲۰۲۲)			+*

۵-۲- عملکرد مالی و اقتصادی (سودآوری)

برخلاف نظریه‌های اجتماعی - سیاسی، نظریه‌های مبتنی بر اقتصاد افشای گزارش‌های پایداری را به ویژگی‌های خاص شرکت نظیر عملکرد اقتصادی آنها (تئوری افشای داوطلبانه) نسبت می‌دهند. در جدول ۳ مطالعات حوزه تأثیر عملکرد مالی و اقتصادی بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری مرور شده است. مطالعات انجام شده نشان داده است که تأثیر عملکرد مالی بر افشای عملکرد پایداری می‌تواند مثبت و یا منفی باشد. براساس تئوری افشای داوطلبانه شرکت‌هایی که عملکرد اقتصادی مناسبی دارند تمایل بیشتری به افشای اطلاعات عملکرد پایداری خود دارند (کائو و همکاران، ۲۰۱۹). همچنین براساس دیدگاه‌های تئوری مشروعیت، زمانی که سازمان سودآور است، افشای اطلاعات عملکرد پایداری به ذینفعان اطمینان می‌دهد که سود کسب شده به زیان جامعه و محیط زیست نبوده و در بلند مدت نیز شرکت سودآور خواهد بود (بوسکو و همکاران، ۲۰۱۹). از طرف دیگر عملکرد مالی بهتر، منتج به منابع مالی در دسترس بیشتر خواهد شد که می‌تواند در فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی و زیرساخت‌های گزارشگری سرمایه‌گذاری شود (چانزیاراس و همکاران، ۲۰۲۰).

از طرف دیگر براساس چارچوب مدیریت برداشت^{۱۸} مرکل و برنان^{۱۹} (۲۰۰۷)، مدیران عمدتاً نحوه ارائه اطلاعات (زبان و لحن کلامی) یا محتوای افشای اطلاعات (میزان و محتوای موضوعی) را دستکاری می‌کنند. استراتژی‌های مدیریت برداشت می‌تواند براساس پنهان سازی از طریق دستکاری محتوا یا گنجانیدن جملات مثبت بیشتر نسبت به جملات منفی و از طریق

¹ Koseoglu

² Zhang

³ Huang

⁴ Melloni

⁵ Gallego-Álvarez, I., & Ortas

⁶ Beddewela & Herzig

⁷ Kim

⁸ Aray

⁹ Ramón-Llorens

¹⁰ Nekhili

¹¹ Bonsón & Bednárová

¹² Grougiou

¹³ Chi

¹⁴ Ott

¹⁵ Ting

¹⁶ García

¹⁷ Chantziaras

¹⁸ Impression management

¹⁹ Merkl-Davies & Brennan

به کارگیری اصطلاحات پیچیده صورت پذیرد. بنابراین، مدیران می‌توانند از لحن افشای مثبت استفاده کنند و از پیچیدگی کلامی برای مخفی کردن اطلاعات ناخوشایند استفاده کنند. با دستکاری میزان اطلاعات ارائه شده در جنبه‌های مختلف، مدیران می‌توانند توجه را به اطلاعات مثبت معطوف کرده و از اطلاعات نامطلوب دور کنند. چارچوب مدیریت برداشت با فرضیه مدیریت مبهم (لی^۱، ۲۰۰۸) مطابقت دارد. مطابق با فرضیه مدیریت مبهم، زمانی که عملکرد شرکت نامطلوب است، مدیران انگیزه بیشتری برای ارائه اطلاعات مبهم دارند. این دیدگاه براساس این فرض استوار است که در بازارهای کارا، منافع حاصل از تحلیل داده‌ها باید بیشتر و یا برابر با هزینه تجزیه و تحلیل داده‌ها باشد. براساس این فرضیه، مدیریت می‌تواند با افزایش هزینه‌های درک و تحلیل اطلاعات بد، واکنش بازار به اخبار بد را کاهش دهد. به عبارت دیگر، فرضیه مدیریت مبهم نشان می‌دهد مدیران شرکت‌هایی که عملکرد مالی ضعیفی دارند ممکن است از استراتژی‌های مدیریت برداشت استفاده کنند تا درک اخبار بد را با نوشتن گزارش‌های طولانی با کلمات پیچیده و جملات سخت دشوار کنند (ملونی و همکاران، ۲۰۱۷). بخش عمده مطالعات بررسی شده براساس تئوری افشای داوطلبانه به تأثیر مثبت عملکرد مالی بر گزارشگری پایداری اشاره داشته‌اند و تعداد مطالعاتی که به تأثیر منفی عملکرد مالی بر گزارشگری دست یافته‌اند محدود است.

جدول ۳. مرور مطالعات حوزه تأثیر عملکرد مالی و اقتصادی بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
	نظری و همکاران (۲۰۱۷)	+	*	
	سانچز و همکاران (۲۰۱۹)	+-	+	*
	هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)	-	*	
ROA	سانچز و همکاران (۲۰۱۶)	+	+	*
متوسط (تغییرات) ROA	الشاعر و زمان (۲۰۱۶)؛ مارون (۲۰۱۹)	+		
طی سه (پنج) سال اخیر	بالو و همکاران (۲۰۱۸)؛ حامد و همکاران (۲۰۲۲)؛ هوآنگ و همکاران (۲۰۲۲)	*		
ROE	کلیک و همکاران (۲۰۲۱)؛ کوگلو و همکاران (۲۰۲۱)	*	*	*
متوسط (تغییرات) ROE	یو و همکاران (۲۰۲۰)؛ ملونی و همکاران (۲۰۱۷)	-		
طی سه (پنج) سال اخیر	بونسون و بدنارووا (۲۰۱۵)؛ ویراتونگا و همکاران (۲۰۲۰)؛ بوسکو و همکاران (۲۰۱۹)؛ لورنز و همکاران (۲۰۱۹)		+	+
سود قبل از بهره و مالیات	اوت و همکاران (۲۰۱۷)			+
سود قبل از بهره و مالیات	کانو و همکاران (۲۰۱۹)		+	+
نسبت به فروش خالص	کیم و همکاران (۲۰۲۰)	-		
ارزش بازار شرکت نسبت	چانزیاراس و همکاران (۲۰۲۰)			-
به جمع دارایی‌ها	ژنگ و همکاران (۲۰۲۲)	*	*	
سود انباشته شرکت	آرای و همکاران (۲۰۲۱)	*		
((ROA) + (ROE))	آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)؛ بدولا و هرزیگ (۲۰۱۳)؛ نخیلی و همکاران (۲۰۱۷)		+	
نسبت به انحراف استاندارد	گروچو و همکاران (۲۰۱۶)؛ چی و همکاران (۲۰۲۰)؛ رومان و همکاران (۲۰۲۱)؛ گارسیا و همکاران (۲۰۱۷)؛ چانزیاراس و همکاران (۲۰۲۰)؛ آلوچنا و همکاران (۲۰۲۲)			*
ROA طی ۴ سال گذشته	گروچو و همکاران (۲۰۱۶)؛ تینگ (۲۰۲۱)؛ سانچز و همکاران (۲۰۱۳)؛ هوآنگ و ونگ (۲۰۲۲)		+	
نسبت فروش خالص بر جمع دارایی‌ها	نوردانیا و همکاران (۲۰۲۲)؛ کیو و همکاران (۲۰۱۶)			•

۳-۵- عملکرد غیر مالی

رابطه میان عملکرد پایداری و گزارشگری پایداری بسیار بحث برانگیز است. مطالعات حوزه تأثیر عملکرد غیر مالی بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری در جدول ۴ مرور شده است. در حالی که مطالعات متعددی نشان داده است که شرکت‌هایی با عملکرد پایداری بهتر با احتمال بیشتری گزارش‌های پایداری خود را منتشر می‌کنند، مطالعات دیگری نیز نشان داده‌اند که شرکت‌هایی با عملکرد ضعیف پایداری، با احتمال بیشتری اقدامات مثبت خود در حوزه عملکرد پایداری را منتشر می‌کنند. این یافته‌های متناقض ناشی از دیدگاه‌های متفاوت شرکت‌ها در خصوص گزارشگری است (اوت و همکاران، ۲۰۱۷). از یک طرف شرکت‌ها می‌توانند از گزارش‌های پایداری برای نشان دادن تعهد خود نسبت به پایداری، ارائه دستاوردهای اجتماعی و زیست محیطی، ایجاد تمایز نسبت به رقبا و علامت دهی در خصوص عملکرد مطلوب و قابلیت اتکا، اطمینان و صحت گزارش‌های پایداری خود استفاده کنند و از طرف دیگر می‌توانند با اغراق در افشای عملکرد پایداری خود از گزارش‌های پایداری به عنوان مکانیزم سبزشویی^۱ استفاده کنند (کوگلو و همکاران، ۲۰۲۱).

جدول ۴. مرور مطالعات حوزه تأثیر عملکرد غیر مالی بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

طبقه متغیر	نحوه اندازه گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
عملکرد پایداری	امتیاز گزارشگری مؤسسه KLD (حاصل تفریق کل نقاط منفی عملکرد از کل نقاط قوت عملکرد پایداری)	اوت و همکاران (۲۰۱۷)	*		+*
	امتیاز راهبری شرکتی مؤسسه KLD	بالو و همکاران (۲۰۱۸)			
	امتیاز عملکرد زیست محیطی مؤسسه KLD	بوسکو و همکاران (۲۰۱۹)		-*	
	امتیاز عملکرد اجتماعی مؤسسه KLD	بونسون و بدنارووا (۲۰۱۵)		+	
	امتیاز پایداری ارائه شده توسط مؤسسه تامسون رویترز	چانزیاراس و همکاران (۲۰۲۰)			*•
	امتیاز اجتماعی بلومبرگ (ASSET4)	ریلی و هینان ^۲ (۲۰۱۴)؛ گروجیو و همکاران (۲۰۱۶)			+
	امتیاز زیست محیطی بلومبرگ	کائو و همکاران (۲۰۱۹)		*	*
	رتبه‌بندی رسمی مؤسسه رده بندی سبز نیوزویک ^۳ (عملکرد زیست محیطی)	کوگلو و همکاران (۲۰۲۱)	+		+
	مسئولیت پذیری زیست محیطی کشور محل فعالیت	ملونی و همکاران (۲۰۱۷)	+	+	
	مجموع انتشار گازهای گلخانه‌ای نسبت به فروش خالص ^۴ (-۱)	نظری و همکاران (۲۰۱۷)		-	
دریافت جوایز گزارشگری (شناخت عملکرد پایداری)	متغیر دمی: اگر شرکت دارای سیستم مدیریت زیست محیطی باشد که با استفاده از ISO۱۴۰۰۰ تأیید شده است عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تلقی می‌گردد (عملکرد زیست محیطی).	لی و بلال ^۵ (۲۰۱۸)؛ ژاو و همکاران (۲۰۱۶)؛ کیو و همکاران (۲۰۱۶)			•
	امتیاز عملکرد زیست محیطی مؤسسه SEDAC				
	لگاریتم طبیعی مبالغ اهدا شده طی سال (عملکرد اجتماعی)	ژیاو و شیلر ^۶ (۲۰۲۲)			•
متغیر دمی: اگر شرکت در شاخص DJSI پذیرفته شده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تلقی می‌گردد.					

۴-۵- چارچوب‌های گزارشگری

در عمل شرکت‌ها گزارش‌های پایداری خود را بدون چارچوب و ساختار و یا با بهره‌گیری از چارچوب‌های موجود منتشر می‌کنند. در جدول ۵ مطالعات حوزه تأثیر چارچوب‌های گزارشگری بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری مرور شده است. چارچوب‌های متعددی برای استفاده در سراسر جهان موجود است، چارچوب ارائه شده توسط ابتکار گزارشگری

^۱ سبزشویی به معنای افشای اطلاعات گمراه کننده در غیاب دستاوردهای پایداری با اهمیت یا افشای گزینشی اطلاعات مثبت پایداری برای مشروعیت بخشیدن به عملیات شرکت است.

^۲ Newsweek's Green Ranking

^۳ Reilly & Hynan

^۴ Li & Belal

^۵ Zhao

^۶ Xiao & Shailer

جهانی^۱، هیئت استانداردهای حسابداری پایداری^۲، گروه ویژه افشای اطلاعات مالی مرتبط با آب و هوا^۳ و چارچوب گزارشگری یکپارچه^۴ نمونه‌ای از متداول‌ترین چارچوب‌های مورد استفاده برای گزارشگری پایداری است (کوگلو و همکاران، ۲۰۲۱). یکی از مهمترین چالش‌های گزارشگری در برخی شرکت‌ها به عدم تدوین چارچوب‌های متناسب با شرایط فرهنگی و یا عدم آگاهی از چارچوب‌های موجود مرتبط است.

تحولات عمده در گزارشگری مالی (نظیر پذیرش استانداردهای IFRS و یا US GAAP) آزادی عمل قابل توجهی را برای مدیران فراهم می‌کند تا بر ادراک عمومی از عملکرد پایداری خود تأثیر گذارند و با افزایش افشای اطلاعات پایداری به عنوان یک استراتژی کسب مشروعیت، به فشارهای نظارتی پاسخ دهند. از طرفی مطالعات نشان داده است که پذیرش مقررات افشای اجباری (نظیر پذیرش IFRS) می‌تواند سطح افشای داوطلبانه را افزایش دهد. پذیرش استانداردهای بین‌المللی با افزایش سرمایه‌گذاران نهادی خارجی همراه است که به نوبه خود تقاضا برای شفافیت و افشای داوطلبانه را افزایش می‌دهد. همچنین پذیرش استانداردهای بین‌المللی با افزایش پوشش تحلیلگران همراه است. به عنوان یکی از استفاده‌کنندگان با اهمیت اطلاعات مالی، افزایش پوشش تحلیلگران ممکن است تقاضا برای افشای اطلاعات پایداری را افزایش دهد. از طرف دیگر پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، می‌تواند موجب شود تا شرکت‌ها بیشتر در معرض دید قرار گیرند (به ویژه شرکت‌های بزرگ) و از این رو آنها را در معرض ریسک‌های سیاسی قرار می‌دهد. از طرفی براساس تئوری اثباتی حسابداری، شرکت‌هایی که به لحاظ سیاسی بیشتر در معرض دید هستند، برای کاهش انتقادات سیاسی، تمایل دارند تا اطلاعات عملکردی بیشتری را منتشر کنند. همچنین مطالعات گذشته نشان داده است که تلاش شرکت‌ها برای ارائه گزارش‌های مالی با کیفیت بالا تأثیر مثبتی بر افشای اطلاعات پایداری دارد (ویراتونگا و همکاران، ۲۰۲۰).

جدول ۵. مرور مطالعات حوزه تأثیر چارچوب‌های گزارشگری بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
چارچوب گزارشگری مالی	متغیر دامی: اگر شرکت استانداردهای IFRS و یا US GAAP را پذیرفته باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.	سانچز و همکاران (۲۰۱۹)	+	*	
	متغیر دامی: سال‌های قبل از پذیرش عدد صفر و سال‌های بعد از پذیرش IFRS عدد یک تعلق می‌گیرد.	ملونی و همکاران (۲۰۱۷)	+	*	-
	متغیر دامی: اگر شرکت استانداردهای IFRS را پذیرفته باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.	ویراتونگا و همکاران (۲۰۲۰)	+	*	-
چارچوب گزارشگری پایداری	متغیر دامی: اگر گزارش براساس استانداردهای موجود تهیه شده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد. متغیر دامی: اگر شرکت در تهیه گزارش پایداری از استانداردهای GRI استفاده کرده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد. متغیر دامی: اگر شرکت به افشائیات CDP پاسخ داده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.	بالو و همکاران (۲۰۱۸)	+	*	
		کوگلو و همکاران (۲۰۲۱)	+		
		هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)	+	*	-
		ژیائو و شیلر (۲۰۲۲)، چپیا و همکاران (۲۰۱۸)	•		
		گروسویس و فنل (۲۰۲۲)	+		
		لی و بلال (۲۰۱۸)؛ آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)؛ ثورادینا و همکاران (۲۰۲۲)؛ په و همکاران (۲۰۱۴)	•		

¹ Global Reporting Initiative (GRI)

² Sustainability Accounting Standards Board (SASB)

³ Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD)

⁴ Integrated Reporting (IR)

طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
کیفیت	قدر مطلق اقلام تعهدی تقسیم بر قدر مطلق جریان‌های نقدی حاصل از عملیات * (۱-)	الشاعر و زمان (۲۰۱۶) کانو و همکاران (۲۰۱۹)	*	+*	
گزارشگری مالی	متغیر دامی: اگر شرکت حداقل یک پیش بینی سود طی سال منتشر کرده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.	کانو و همکاران (۲۰۱۹)		+*	

۵-۵- توان پرداخت دیون (ریسک مالی)

در جدول ۶ مطالعات حوزه تأثیر توان پرداخت دیون (ریسک مالی) بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری آورده شده است. برخی از مطالعات به رابطه مثبتی میان گزارشگری پایداری و اهرم مالی دست یافته‌اند. بر این اساس شرکت‌ها در پاسخ به فشارهای بستانکاران (کسب مشروعیت) (اوت و همکاران، ۲۰۱۷) و برای کاهش هزینه نمایندگی خود و در نتیجه کاهش هزینه سرمایه خود اقدام به انتشار داوطلبانه اطلاعات می‌کنند. از طرف دیگر برخی از مطالعات با این استدلال که شرکت‌های دارای اهرم بالاتر منابع مالی کمتری برای تخصیص به فعالیت‌های گزارشگری دارند و با احتمال بیشتری منابع مالی خود را صرف سودآوری و بازپرداخت بدهی‌های خود می‌کنند، نشان داده‌اند رابطه میان اهرم مالی و گزارشگری پایداری منفی است (حامد و همکاران، ۲۰۲۲). برخی دیگر از مطالعات نیز به رابطه معناداری میان این متغیرها دست نیافته‌اند (لورنز و همکاران، ۲۰۱۹).

جدول ۶. مرور مطالعات حوزه تأثیر توان پرداخت دیون (ریسک مالی) بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
		بدولا و هرزیگ (۲۰۱۳)	*		
		اوت و همکاران (۲۰۱۷)		+*	
		تینگ (۲۰۲۱)؛ رومان و همکاران (۲۰۲۱)	*		
		ویراتونگا و همکاران (۲۰۲۰)		+*	
		مارون (۲۰۱۹)	+*		
	نسبت جمع بدهی‌ها به جمع دارایی‌ها	کلیک و همکاران (۲۰۲۱)	* ₋	*	
		کوگلو و همکاران (۲۰۲۱)	* ₋	* ₋	
	نسبت جمع بدهی‌ها به جمع حقوق صاحبان سهام	گارسا و همکاران (۲۰۱۷)		+	
		سانچز و همکاران (۲۰۱۹)	+* ₋	*	
اهرم مالی		یو و همکاران (۲۰۲۰)؛ هوآنگ و همکاران (۲۰۲۲)	*		
		کانو و همکاران (۲۰۱۹)		+*	
	مجموع تأمین مالی از طریق سهام و بدهی	کیم و همکاران (۲۰۲۰)	-		
	نسبت به جمع دارایی‌ها	آرای و همکاران (۲۰۲۱)؛ نخیلی و همکاران (۲۰۱۷)	* ₋		
		چانزیاراس و همکاران (۲۰۲۰)؛ گروچو و همکاران (۲۰۱۶)		* ₋	
		لورنز و همکاران (۲۰۱۹)؛ بوسکو و همکاران (۲۰۱۹)؛ آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)		+	
		حامد و همکاران (۲۰۲۲)؛ الشاعر و زمان (۲۰۱۶)		+	
		هوآنگ و ونگ (۲۰۲۲)؛ چی و همکاران (۲۰۲۰)		-	
		ژنگ و همکاران (۲۰۲۲)؛ نظری و همکاران (۲۰۱۷)	*	+	
		هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)	-		

۵-۶- فرصت‌های رشد

در جدول ۷ مطالعات حوزه تأثیر فرصت‌های رشد بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری مرور شده است. شرکت‌هایی که در مرحله رشد هستند با محدودیت‌های مالی بیشتری رو به رو هستند و منابع مالی کمتری برای اختصاص به فعالیت‌های پایداری و گزارشگری در اختیار دارند از این رو با احتمال کمتری درگیر فعالیت گزارشگری خواهند شد (کیم

و همکاران، ۲۰۲۰). از دیگر سو به دلیل عدم تقارن اطلاعاتی بیشتر در این شرکت‌ها و آگاهی مدیران نسبت به فرصت‌ها و چشم اندازهای سرمایه‌گذاری پیش‌رو، ممکن است مدیران به منظور جذب سرمایه‌گذاران بالقوه، عملکرد پایداری خود را افشا کنند (سانچز و همکاران، ۲۰۱۳). یافته‌های حاصل از مطالعات گذشته به نتیجه‌گیری قطعی در خصوص تأثیر فرصت‌های رشد بر گزارشگری پایداری دست نیافته است و از این رو این حوزه نیازمند پژوهش‌های بیشتر است.

جدول ۷. مرور مطالعات حوزه تأثیر فرصت‌های رشد بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
درصد رشد فروش	هوآنگک و همکاران (۲۰۲۲)؛ ژنگ و همکاران (۲۰۲۲)؛ هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)؛ الشاعر و زمان (۲۰۱۶)	+		
درصد رشد دارایی‌ها	هوآنگک و همکاران (۲۰۲۲)؛ سانچز و همکاران (۲۰۱۶)	*		
ارزش بازار سهام نسبت به ارزش دفتری	ژنگ و همکاران (۲۰۲۲)؛ کانو و همکاران (۲۰۱۹)	*		
حقوق صاحبان سهام (MB)	کیم و همکاران (۲۰۲۰)	-		
مجموع بدهی و حقوق صاحبان سهام نسبت به جمع دارایی‌ها (Q-Tobin)	آلوچنا و همکاران (۲۰۲۲)؛ رومان و همکاران (۲۰۲۱)؛ کانو و همکاران (۲۰۱۹)؛ گروچو و همکاران (۲۰۱۶)؛ سانچز و همکاران (۲۰۱۳)	*		
	چی و همکاران (۲۰۲۰)	-		

۵-۷- تحقیق و توسعه

در جدول ۸ مطالعات حوزه تحقیق و توسعه بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری آورده شده است. مطالعات گذشته بیانگر آن است که شرکت‌های نوآور با احتمال بیشتری رویه‌های مرتبط با پایداری را اتخاذ می‌کنند. از این رو مخارج تحقیق و توسعه توسط پژوهش‌های قبلی به عنوان محرک گزارشگری پایداری شناخته شده است (آلوارزا و اورتاس، ۲۰۱۷). تحقیق و توسعه نشان‌دهنده مهم‌ترین منبع ایده‌ها و فناوری برای پایداری شرکتی است و از این رو انگیزه بیشتری برای انتقال پیشرفت‌های مربوطه به ذینفعان شرکت وجود دارد. سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه فرصتی برای سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین و سازگار با محیط زیست فراهم می‌کند، از این رو با توجه به عملکرد پایداری مناسب‌تر، احتمال گزارشگری به ذینفعان نیز افزایش می‌یابد (آرای و همکاران، ۲۰۲۱).

جدول ۸. مرور مطالعات حوزه تحقیق و توسعه بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان
شدت تحقیق و توسعه	نسبت هزینه تحقیق و توسعه بر مبلغ درآمد (طی سه سال گذشته)	یو و همکاران (۲۰۲۰)؛ هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)؛ آلوارزا و اورتاس (۲۰۱۷)؛ نخیلی و همکاران (۲۰۱۷)؛ بوسکو و همکاران (۲۰۱۹)؛ آرای و همکاران (۲۰۲۱)؛ نخیلی و همکاران (۲۰۱۷)؛ آرای و همکاران (۲۰۲۱)	+	+
	مجموع هزینه‌های تحقیق و توسعه طی سال		*	

۵-۸- شهرت و مشروعیت

برخی از محققان گزارش پایداری را به عنوان ابزاری برای حفظ مشروعیت سیاسی و منافع مادی شرکت‌ها نظیر حفظ جایگاه سیاسی، بهره‌مندی از یارانه‌های دولتی و غیره در نظر گرفته‌اند (لی و بلال، ۲۰۱۸). همچنین گزارش‌های پایداری با کیفیت می‌تواند با افزایش سطح اعتماد و ایجاد مشروعیت، شرکت را از بحران نجات دهد. زمانی که شرکت با شرایط نامطلوبی نظیر کاهش درآمد، ارزیابی‌های منفی تحلیلگران، گزارش‌های خبری منفی و دعاوی حقوقی مواجه می‌شود، گزارشگری پایداری می‌تواند به عنوان یک سپر عمل کرده و به طور بالقوه تأثیرات منفی رویدادهای نامطلوب را کاهش

دهد. چنین تأثیری به عنوان «اثر بیمه‌ای»^۱ شناخته شده است (چی و همکاران، ۲۰۲۰ و زو و همکاران، ۲۰۲۰). بسیاری از محققان نشان داده‌اند که پایداری شرکت در واقع ایجاد کننده نوعی دارایی نامشهود نظیر حسن شهرت و اعتماد ذینفعان است و انتظار می‌رود که در بلندمدت ایجاد ارزش کند (کیم و همکاران، ۲۰۲۰). در جدول ۹ مطالعات حوزه تأثیر شهرت و مشروعیت بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری مرور شده است.

جدول ۹. مرور مطالعات حوزه تأثیر شهرت و مشروعیت بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
سن شرکت	تعداد سال‌های پذیرش شرکت در دیتابیس CRSP	هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)؛ ملونی و همکاران (۲۰۱۷)	+	+	+
		بدولا و هرزیگ (۲۰۱۳)	+	+	+
		آرای و همکاران (۲۰۲۱)	+	+	+
		بوسکو و همکاران (۲۰۱۹)	+	+	+
		ویراتونگا و همکاران (۲۰۲۰)	+	+	+
		تینگ (۲۰۲۱)	+	+	+
		چانزیاراس و همکاران (۲۰۲۰)	+	+	+
سن پذیرش	(لگاریتم) تعداد سال‌های پذیرش شرکت در بورس (به‌علاوه یک)	آلوچنا و همکاران (۲۰۲۲)	+	+	+
		ژنگ و همکاران (۲۰۲۲)	+	+	+
		هوآنگ و ونگ (۲۰۲۲)	+	+	+
شاخص حضور در بازار سرمایه	متغیر دامی: اگر شرکت در شاخص IBEX-35 پذیرش شده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد (شرکت جزو ۳۵ شرکت برتر فرانسه باشد).	لورنز و همکاران (۲۰۱۹)	+	+	+
		گروسویس و فنل (۲۰۲۲)	+	+	+
مشروعیت بین‌المللی	---	لی و بلال (۲۰۱۸)؛ آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)؛ کیو و همکاران (۲۰۱۶)؛ مومین و پارکر (۲۰۱۳)	+	+	+
		لی و بلال (۲۰۱۸)؛ ژاو و همکاران (۲۰۱۶)؛ ریلی و هینان (۲۰۱۴)؛ ثورادنیان و همکاران (۲۰۲۲)؛ کیو و همکاران (۲۰۱۶)؛ مومین و پارکر (۲۰۱۳)؛ هوآنگ و ونگ (۲۰۲۲)	+	+	+

۵-۹- پوشش تحلیلگران

در جدول ۱۰ مطالعات حوزه تأثیر پوشش تحلیلگران بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری آورده شده است. مطالعات نشان داده که مدیران از واکنش‌های نامطلوب عمومی در مورد عملیات شرکت که ناشی از پوشش رسانه‌ای است هراس دارند. بنابراین، برای ارائه توضیح در مورد مواردی که به اشتباه توسط رسانه‌ها ارائه شده است به واسطه گزارش‌های پایداری از خود دفاع می‌کنند. در واقع گزارشگری پایداری در خدمت این هدف است (هوآنگ و ونگ، ۲۰۲۲ و لی و بلال، ۲۰۱۸). هرچقدر میزان پوشش رسانه‌ای در مورد شرکت بیشتر باشد مدیران این شرکت‌ها انگیزه بیشتری برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های پایداری و گزارش عملکرد خود خواهند داشت.

¹ insurance effect

جدول ۱۰. مرور مطالعات حوزه تأثیر پوشش تحلیلگران بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت
لگاریتم طبیعی تعداد تحلیلگران دنبال کننده شرکت	الشاعر و زمان (۲۰۱۶)	+
میانگین متحرک لگاریتم طبیعی تعداد تحلیلگرانی که شرکت را دنبال می‌کنند	هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)؛ بالو و همکاران (۲۰۱۸)	+*
تعداد پیشنهادها تحلیلگران بابت خرید سهام شرکت		
شاخص آزادی رسانه‌ها که توسط گزارشگران بدون مرز تعیین شده است * (۱-)	ملونی و همکاران (۲۰۱۷)	*

۵-۱۰- رقابت

ماهیت محیط رقابتی یکی از عوامل مؤثر بر افشای داوطلبانه است. مطالعات صورت گرفته در این حوزه شواهد متفاوتی از تأثیر محیط رقابتی بر تصمیم به افشای داوطلبانه عملکرد پایداری منتشر کرده‌اند (اوت و همکاران، ۲۰۱۷). گاهی اوقات شرکت‌ها می‌خواهند این پیام را به جامعه برسانند که مفهوم پایداری را پذیرفته‌اند و مدیریت فعالیت‌های پایداری را به صورت فعالانه دنبال می‌کنند و در نتیجه به عنوان یک الگو برای سایر سازمان‌ها تصویری از عملکرد پایداری خود را منتشر می‌کنند (لی و بلال، ۲۰۱۸). تمایل به کسب مزیت رقابتی به منظور ایجاد و حفظ حسن شهرت (نخیلی و همکاران، ۲۰۱۷ و زو و همکاران، ۲۰۲۰) و نیاز به هم‌گام شدن با رقبای در شرایطی که فشارهای خارجی زیاد است از دیگر دلایل گزارشگری در شرایط رقابتی است (بدولا و هریزیک، ۲۰۱۳). از سوی دیگر نیاز به حفظ محرمانگی اطلاعات و پرهیز از سوء استفاده رقبای از اطلاعات محرمانه شرکت از موانع گزارشگری است (اوت و همکاران، ۲۰۱۷). برخی از مطالعات برای تعیین دقیق‌تر تأثیر محیط رقابتی بر گزارشگری از سه جنبه ساختاری بازار شامل سهم بازار، قابلیت جایگزینی و اندازه بازار استفاده کرده‌اند. جزئیات مربوط به تأثیر رقابت بر گزارشگری پایداری در جدول شماره ۱۱ ارائه شده است.

جدول ۱۱. مرور مطالعات حوزه تأثیر رقابت بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
شاخص هرفیندال- هیرشمن (مقادیر بالاتر)		هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰)	*		
رقابت در صنعت	این عدد نشان دهنده رقابت بیشتر است	کانو و همکاران (۲۰۱۹)		+*	+*
	نسبت هزینه تبلیغات بر مبلغ درآمد	کیم و همکاران (۲۰۲۰)		+	
رقابت	---	ثورادینا و همکاران (۲۰۲۲)؛ لی و بلال (۲۰۱۸)؛ ژاو و همکاران (۲۰۱۶)؛ آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)			•
انتشار گزارش توسط رقبا	---	لی و بلال (۲۰۱۸)؛ آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)			•
سهم بازار	سهم فروش شرکت در صنعت مربوطه	اورت و همکاران (۲۰۱۷)		+*	+*
		ثورادینا و همکاران (۲۰۲۲)؛ کیو و همکاران (۲۰۱۶)			•
		چی و همکاران (۲۰۲۰)			-
وجود کالاهای جانشین	تخمین براساس بازده دارایی‌های صنعت	اورت و همکاران (۲۰۱۷)		+*	+*
اندازه بازار	لگاریتم طبیعی جمع فروش صنعت	اورت و همکاران (۲۰۱۷)			-*

۵-۱۱- هزینه‌های شرکت

براساس دیدگاه مبتنی بر منابع، مدیران باید در خصوص چرایی و میزان منابع قابل اختصاص به فعالیت‌های پایداری براساس تحلیل‌های هزینه- منفعت تصمیم‌گیری کنند. دستیابی به صرفه‌جویی‌های ناشی از مقیاس که موجب کاهش هزینه ارائه گزارش‌های پایداری می‌شود برای شرکت‌های عمومی آسان‌تر از شرکت‌های خصوصی است. از این رو هزینه‌های کمتر، شرکت‌های عمومی را قادر می‌سازد تا تمایل بیشتری برای انتشار گزارش‌های پایداری داشته باشند (چی و همکاران،

۲۰۲۰). مطالعات نشان داده است که هزینه‌های انتشار اطلاعات پایداری به دو نوع هزینه‌های آماده‌سازی^۱ و هزینه‌های انحصاری^۲ قابل طبقه‌بندی است. به منظور انتشار گزارش‌های پایداری در ابتدا شرکت‌ها می‌بایست اقدام به جمع‌آوری داده‌های عملکردی نمایند. هزینه‌های آماده‌سازی برای جمع‌آوری، پردازش و رعایت استانداردهای گزارشگری و همچنین آموزش پرسنل برای آگاهی از نحوه اندازه‌گیری و افشا، هزینه‌های قابل توجهی است. هزینه‌های انحصاری آن دسته از هزینه‌های غیر مستقیمی است که به ماهیت اطلاعات منتشر شده وابسته است. هر زمان که با احتمال بالایی انتشار اطلاعات به شرکت آسیب برساند، مدیریت ممکن است تصمیم بگیرد تا اطلاعات را به صورت محرمانه نگه دارد. به عبارت دیگر این نوع از هزینه‌های افشا به نحوه واکنش استفاده‌کنندگان از گزارش بستگی دارد (اوت و همکاران، ۲۰۱۷). در جدول ۱۲ تاثیر هزینه‌های شرکت بر گزارشگری پایداری آورده شده است.

جدول ۱۲. مرور مطالعات حوزه تاثیر هزینه‌های شرکت بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
هزینه‌های نمایندگی	نسبت هزینه‌های مدیریت بر درآمدهای عملیاتی	هوآنگ و همکاران (۲۰۲۲)	+		
هزینه‌های اداری	نسبت هزینه‌های اداری-عمومی بر درآمد اصلی	ژنگ و همکاران (۲۰۲۲)	*	-	
مخارج CSR	لگاریتم طبیعی جمع مخارج CSR	ویراتونگا و همکاران (۲۰۲۰)		+	
دانش و آگاهی در خصوص نحوه گزارشگری (آموزش منابع انسانی) منابع مالی	---	نورادینا و همکاران (۲۰۲۲)؛ ویراتونگا و همکاران (۲۰۲۰)؛ لی و بلال (۲۰۱۸)؛ آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)؛ کیو و همکاران (۲۰۱۶)؛ یه و همکاران (۲۰۱۴)			•

۵-۱۲- مخارج سرمایه‌ای

شرکت‌هایی که عملکرد زیست محیطی قوی‌تری دارند به دلیل سرمایه‌گذاری‌هایی که در فناوری‌های جدید و سازگار با محیط زیست انجام داده‌اند، به منظور ارائه عملکرد مطلوب خود، با احتمال بیشتری گزارش‌های عملکرد پایداری خود را منتشر می‌کنند (اوت و همکاران، ۲۰۱۷). علی‌رغم استدلال ارائه شده، یافته‌های مطالعات بررسی شده به نتیجه‌گیری قطعی در خصوص تأثیرگذاری شدت مخارج سرمایه‌ای بر گزارشگری پایداری دست نیافته است. در جدول ۱۳ تأثیر مخارج سرمایه‌ای بر گزارشگری پایداری آورده شده است.

جدول ۱۳. مرور مطالعات حوزه تاثیر مخارج سرمایه‌ای بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
شدت مخارج سرمایه‌ای	نسبت مخارج سرمایه‌ای بر مجموع درآمد	نظری و همکاران (۲۰۱۷)	*	*	
	مخارج سرمایه‌ای نسبت به دارایی‌های شرکت	هارجوتو و همکاران (۲۰۲۰) اوت و همکاران (۲۰۱۷)	*		*
نوسازی تجهیزات	نسبت خالص دارایی‌های مشهود بر ناخالص دارایی‌های نامشهود	نظری و همکاران (۲۰۱۷)	-	*	
	خالص ارزش دارایی‌های ثابت نسبت به ناخالص ارزش دارایی‌های ثابت * (۱) (آلایندگی زیست محیطی / سن دارایی‌های ثابت)	اوت و همکاران (۲۰۱۷)		+	*

¹ Preparation Costs² Proprietary Costs

۵-۱۳- نقدشوندگی سهام

در جدول ۱۴ مطالعات حوزه تأثیر نقدشوندگی سهام بر گزارش‌های پایداری آورده شده است. اگر سهام شرکت از نقدشوندگی بیشتری برخوردار باشد، شرکت انگیزه بیشتری برای ارائه اطلاعات بیشتر به سهامداران به منظور بهبود شفافیت خواهد داشت. از طرف دیگر شرکت‌هایی که نوسانات سهام بیشتری را تجربه می‌کنند با احتمال کمتری اطلاعات مربوط به عملکرد پایداری خود را منتشر می‌کنند. این یافته‌ها به طور کلی با نظریه افشای داوطلبانه سازگار است (کائو و همکاران، ۲۰۱۹). با توجه به تعداد محدود مطالعاتی که به بررسی تأثیرات نقدشوندگی سهام پرداخته‌اند، امکان نتیجه‌گیری قطعی در خصوص این متغیر میسر نیست.

جدول ۱۴. مرور مطالعات حوزه تأثیر نقدشوندگی سهام بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری				
نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
نسبت کل سهام معامله شده طی سال نسبت به کل سهام در دست سهامداران درصد سهام شناور آزاد نسبت به کل سهام منتشر شده	کلیک و همکاران (۲۰۲۱)	+	*	*
	کوکلو و همکاران (۲۰۲۱)	+	*	*
	کائو و همکاران (۲۰۱۹)	+	+	+
	کیم و همکاران (۲۰۲۰)	-	-	-

۵-۱۴- عملکرد بین‌المللی

اگر شرکت در بازارهای خارجی فعالیت کند و می‌بایست قوانین گزارشگری چندین بازار را در نظر داشته باشد، با احتمال بیشتری به گزارشگری پایداری روی می‌آورد. زمانی که شرکت در بازارهای بین‌المللی پذیرفته می‌شود، بیشتر در معرض دید قرار گرفته و با فشار بیشتری از طرف ذینفعان و تحلیلگران مواجه خواهد شد (کیم و همکاران، ۲۰۲۰). در چنین شرایطی این شرکت‌ها انگیزه دارند تا کیفیت گزارش‌های پایداری خود را افزایش دهند و بر حسن شهرت خود بیفزایند. چنین اقدامی به عنوان سازوکاری در برابر نظارت خارجی و فشار ذینفعان شناخته شده و ریسک جرائم و دعاوی حقوقی علیه شرکت را کاهش می‌دهد (حامد و همکاران، ۲۰۲۲). با توجه به اینکه از کل نمونه پژوهش، تنها دو مطالعه به بررسی تأثیر عملکرد بین‌المللی بر گزارشگری پایداری پرداخته‌اند، به جهت نتیجه‌گیری در خصوص تأثیر این متغیر به مطالعات بیشتری نیاز است.

۵-۱۵- سایر عوامل

برخی دیگر از عوامل مؤثر بر گزارشگری پایداری که در مطالعات موجود کمتر به آن پرداخته شده است در جدول ۱۵ ارائه شده است. پژوهش‌ها بیانگر آن است عواملی نظیر ساختار تأمین مالی شرکت، بازده سهام شرکت و اهمیت محرمانگی اطلاعات بر گزارشگری پایداری تأثیرگذار است. برخی از نویسندگان بر این باورند که اگرچه گزارش پایداری ممکن است ارائه‌ای صادقانه از عملکرد شرکت نباشد، اما ابزاری کلیدی برای نشان دادن سطح تعهد یک شرکت به شفافیت و پاسخگویی است (ریلی و هینان، ۲۰۱۴)؛ از این رو بسیاری از شرکت‌ها به منظور نشان دادن حسن نیت خود و در راستای پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی ذینفعان، اقدام به انتشار گزارش عملکرد پایداری خود می‌کنند. امینی و بینستاک (۲۰۱۴) توضیح می‌دهند گزارش عملکرد پایداری به ذینفعان منوط به ایجاد استراتژی‌های پایداری در شرکت است. آن‌ها توضیح می‌دهند که ایجاد استراتژی‌های پایداری یک تحول ساختاری است و نیازمند تغییر در فرهنگ سازمانی است به نحوی که تأثیرات بالقوه منابع طبیعی کمیاب بر قابلیت‌های استراتژیک شرکت را به رسمیت بشناسد. ثورادینا و همکاران (۲۰۲۲) بر این باورند که وجود

انگیزه‌های خارجی موجب می‌شود تا شرکت‌ها در راستای دستیابی به حسن شهرت، اقدام به گزارش عملکرد پایداری خود نمایند. در خصوص برخی عوامل همانند نقدینگی شرکت شفافیت کمتری وجود دارد و تأثیر این متغیر نیازمند بررسی‌های عمیق‌تر است.

جدول ۱۵. مرور مطالعات حوزه تأثیر سایر عوامل بر کمیت، کیفیت و پذیرش گزارش‌های پایداری

عامل	طبقه متغیر	نحوه اندازه‌گیری	نویسندگان	کیفیت	میزان	پذیرش
نقدینگی شرکت	نقدینگی	نسبت جاری	نظری و همکاران (۲۰۱۷)	*	*	
		نسبت سریع	یو و همکاران (۲۰۲۰)	*		
	جریان وجه	تفاوت وجوه نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی و وجوه مصرف شده برای سرمایه‌گذاری نسبت به جمع دارایی‌ها	گروچو و همکاران (۲۰۱۶)			*
انگیزه‌های بیرونی	نقد آزاد		چی و همکاران (۲۰۲۰)			+
	تامین مالی خارجی		آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)، نورادینا و همکاران (۲۰۲۲)			•
بازده سهام	مجموع تأمین مالی از طریق سهام و بدهی نسبت به جمع دارایی‌ها		کائو و همکاران (۲۰۱۹)، کیو و همکاران (۲۰۱۶)			•+
			آلوارز و اورتاس (۲۰۱۷)		+	
	محاسبه بازده سهام با در نظر گرفتن سود سهام و افزایش سرمایه نسبت سود سهام پرداخت شده به سود خالص		کائو و همکاران (۲۰۱۹) گروچو و همکاران (۲۰۱۶) هوآنگ و ونگ (۲۰۲۲)		++ ++ *	
شفافیت و پاسخگویی	میزان افشا	نسبت کل تعداد صفحات گزارش به تعداد سرفصل‌های گزارش	مارون (۲۰۱۹)	*		
			لی و بلال (۲۰۱۸)؛ کیو و همکاران (۲۰۱۶)			•
	محرمانگی اطلاعات		کیو و همکاران (۲۰۱۶) یه و همکاران (۲۰۱۴)			•
افشای عملکرد زیست محیطی		اگر شرکت برنامه معاملات آلاینده خود را افشا کرده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تخصیص می‌یابد.	اوت و همکاران (۲۰۱۷)			+
		اگر شرکت در هر یک از سال‌های گذشته به پرسشنامه CDP پاسخ داده باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.				
تدوین استراتژی پایداری			کیو و همکاران (۲۰۱۶)			•

۶- بحث و نتیجه‌گیری

در میان شرکت‌هایی که به گزارشگری پایداری متعهد هستند، تنوع بالایی در این خصوص وجود دارد. گزارش‌های منتشر شده از چند صفحه افشا در ذیل گزارش‌های سالانه تا افشائات گسترده در گزارش‌های پایداری جداگانه را شامل می‌شود (دالیوال و همکاران، ۲۰۱۱). با توجه به عدم وجود مقررات در خصوص میزان و شرایط کیفی گزارش‌های پایداری در بسیاری از مناطق، این گزارش‌ها در حال حاضر به صورت داوطلبانه است؛ از این رو شناخت عواملی که منجر به مشارکت شرکت‌ها در گزارشگری پایداری می‌شود به یک پرسش با اهمیت تبدیل شده است (کائو و همکاران، ۲۰۱۹). با هدف رفع ابهامات در حوزه گزارشگری پایداری، پژوهش‌های متعددی با هدف شناخت عوامل تأثیرگذار بر تصمیم به انتشار گزارش، میزان گزارشگری و کیفیت گزارشگری انجام شده است. پژوهش‌های متعدد از منظر نمونه پژوهش، بازه زمانی بررسی،

صنعت و کشور مورد بررسی و روش‌شناسی پژوهش با یکدیگر متفاوت هستند و از این رو به نتایج متمایزی دست یافته‌اند به گونه‌ای که براساس یافته‌های یک مطالعه نمی‌توان تصمیمات اثربخشی اتخاذ کرد. به همین علت به مطالعات جامعی نیاز است تا با بررسی تمامی جنبه‌ها و زوایای موضوع، چارچوب دقیقی از کلیه عوامل مؤثر به همراه توضیح دلایل تأثیر ارائه کند. در پاسخ به این نیاز طی مطالعه پیش رو جستجوی ساختار یافته‌ای از ادبیات پژوهش انجام شده است. یافته‌های پژوهش نشان داده است تنها عامل تعیین کننده داخلی که اکثر مطالعات نشان دادند دارای تأثیر مثبت بر گزارشگری پایداری است اندازه شرکت است. بر این اساس توصیه می‌شود عامل اندازه شرکت در فرآیند تدوین استانداردهای گزارشگری پایداری در نظر گرفته شده و از تدوین استانداردهایی یکسان برای تمامی شرکت‌ها خودداری شود.

وجود چارچوب‌های گزارشگری با هدف شفاف ساختن رویه‌های اندازه‌گیری و گزارشگری، موجب بهبود وضعیت گزارشگری از جنبه پذیرش، میزان و کیفیت خواهد شد با این حال تأثیر رژیم‌های مقرراتی متفاوت، به طور پراکنده بررسی شده است. برخی محققان استدلال می‌کنند که ابتکارات داوطلبانه (نظیر GRI) به تنهایی برای دستیابی به پاسخگویی شرکتی کافی نیست چرا که گزارشگری پایداری با توجه به ملاحظات استراتژیک انجام می‌شود. با این وجود نویسندگان به ضرورت وجود یک چارچوب قانونی مبنا تأکید دارند تا سطح کیفیت را در قیاس با سیستم‌های گزارشگری مالی الزامی، ارتقا دهند. یافته‌های این پژوهش مؤید این دیدگاه است که تدوین یک استاندارد واحد پاسخگوی نیازهای اطلاعاتی ذینفعان نخواهد بود و عوامل متفاوتی بر این امر تأثیرگذار خواهند بود. با توجه به اینکه استانداردهای گزارشگری پایداری در ایران در مرحله تدوین است، استاندارد‌گذاران می‌توانند از یافته‌های این پژوهش در راستای تدوین استاندارد استفاده کرده و با دیدگاه جامع‌تری در خصوص عوامل مؤثر بر گزارشگری پایداری، وضعیت به کارگیری استانداردهای تدوین شده را پیش‌بینی کرده و در خصوص نحوه الزامی کردن استانداردها برای شرکت‌های مختلف (از منظر اندازه، عملکرد و غیره) تصمیم‌گیری کنند. همچنین با توجه به اینکه نمونه پژوهش شامل مطالعات داخلی نبوده است، محققان می‌توانند طی سال‌های آتی و با پذیرش بیشتر گزارشگری پایداری در میان شرکت‌های داخلی، به مقایسه یافته‌های پژوهش حاضر که مربوط به نمونه مطالعات بین‌المللی است با یافته‌های حاصل از بررسی شرکت‌های داخلی بپردازند.

برخی از محققان به دلیل مخالفت شرکت‌ها و همچنین عدم وجود سازوکارهای اجرایی، به طور کلی مخالف الزام به ارائه گزارش پایداری هستند. با توجه به اینکه توسعه چارچوبی منسجم برای گزارشگری اجباری، زمان قابل توجهی را به خود اختصاص می‌دهد، باید در نظر داشت مقررات‌گذاری در حوزه گزارشگری پایداری، همچنان در مراحل ابتدایی توسعه و چنین تحولاتی نیازمند انجام پژوهش در آینده است. به منظور شناخت دقیق‌تر تأثیرات الزامات قانونی بر وضعیت گزارشگری پایداری محققان می‌توانند به بررسی و مقایسه وضعیت گزارشگری در کشورهایی که الزامات قانونی بر آنها حاکم است با کشورهایی بپردازند که گزارشگری داوطلبانه را تجربه می‌کنند.

همچنین یافته‌های این مطالعه حاکی از تعداد محدود مطالعات حوزه بررسی کیفیت گزارشگری است. مطالعات اندکی به طور خاص کیفیت گزارش‌های پایداری را بررسی می‌کنند که یک مسئله اصلی برای ارائه یک تصویر درست و منصفانه از عملکرد پایداری شرکت است. اگرچه گزارش‌های پایداری صرفاً در خصوص پنهان کردن مسائل و فعالیت‌های منفی نیست، بسیاری از محققان خاطر نشان می‌کنند افشای داوطلبانه به شرکت‌ها اجازه می‌دهد تا از گزارشگری پایداری به عنوان یک ابزار مدیریتی برای بهبود اعتبار شرکت استفاده کنند. در این راستا، برخی از محققان معتقدند که بخش زیادی از اطلاعاتی

که به صورت داوطلبانه در گزارش‌های پایداری افشا می‌شود، نگرش مثبتی در خصوص شرکت مربوطه ایجاد می‌کند. در نتیجه بسیاری از گزارش‌ها به دلیل خود ستایی، انتخاب گزینشی و استراتژیک مورد انتقاد قرار می‌گیرند. طبق رهنمودهای GRI، کیفیت گزارشگری پایداری و اهمیت جنبه‌های خاصی که باید گزارش شوند، به بازتاب متعادل جنبه‌های مثبت و جنبه‌های منفی عملکرد شرکت بستگی دارد. برای پر کردن این شکاف، پژوهش‌های آتی می‌توانند با استفاده از تحلیل محتوای گزارش‌های پایداری، تفاوت در افشای موضوعات مثبت و منفی را بررسی کنند. علاوه بر این محققان برای کشف درک ذینفعان از افشائیات منفی و تأثیر آن بر شهرت شرکت، مشروعیت، قیمت سهام، کیفیت گزارشگری و غیره، می‌توانند از روش‌های اکتشافی و تأییدی همانند مصاحبه، پیمایش یا مطالعات آزمایشی استفاده کنند و تأثیر افشای نقاط ضعف را بر ادراک ذینفعان از عملکرد شرکت بررسی کنند.

علاوه بر موارد پیش گفته، با توجه به خلأهای شناسایی شده در ادبیات پژوهش محققان می‌توانند تأثیر مقررات‌گذاری و فشارهای قانونی بر کیفیت و قابلیت مقایسه گزارش‌های پایداری، دیدگاه ذینفعان از گزارش‌های پایداری (از منظر مربوط بودن)، کیفیت گزارش‌های پایداری و فاصله اطلاعات ارائه شده با واقعیت، تأثیر مشارکت ذینفعان بر الگوهای گزارشگری و کیفیت آنها و مقایسه میان عوامل مؤثر بر گزارشگری پایداری در گروه‌های خاص شرکت‌ها (نظیر مقایسه شرکت‌های بزرگ و شرکت‌های کوچک و متوسط) را بررسی کنند. همچنین با توجه به نوپا بودن پژوهش در حوزه گزارشگری پایداری در ایران، پیشنهاد می‌شود محققان از یافته‌های این مطالعه که به صورت جامع کلیه عوامل مؤثر بر گزارشگری پایداری را شناسایی کرده است، در توسعه مدل‌های کمی پژوهش استفاده کرده تا بتوانند کلیه عوامل مؤثر بر گزارشگری پایداری را در نظر گیرند و متغیرهای تأثیرگذار را کنترل نمایند. همچنین با توجه به ارائه جامع سنجه‌های اندازه‌گیری متغیرها در این پژوهش، محققانی که از روش‌های کمی استفاده می‌کنند می‌توانند از سنجه‌های ارائه شده برای اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش استفاده کنند.

تقدیر و تشکر

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند مراتب تشکر صمیمانه خود را از جناب آقای دکتر علی رحمانی به عمل آورند.

منابع

- ملکیان کله‌بستی، اسفندیار؛ فخاری، حسین و جفائی رهنی، منیر (۱۳۹۸). بررسی تأثیر ویژگی‌های هیئت مدیره شرکت بر میزان گزارشگری زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی. *مجله دانش حسابداری*، ۳۷(۲)، ۷۷-۱۱۲. DOI: 10.22103/jak.2019.12336.2729
- رضائی پشته‌نویی، یاسر و صفری گرایلی، مهدی (۱۳۹۸). عضویت در گروه‌های تجاری و گزارشگری پایداری شرکت. *مجله دانش حسابداری*، ۳۷(۳)، ۱۶۹-۱۹۷. DOI: 10.22103/jak.2019.12706.2787

References

- Al-Shaer, H., & Zaman, M. (2016). Board gender diversity and sustainability reporting quality. *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, 12(3), 210-222 <https://doi.org/10.1016/j.jcae.2016.09.001>.
- Aluchna, M., Roszkowska-Menkes, M., Kamiński, B., & Bosek-Rak, D. (2022). Do institutional investors encourage firm to social disclosure? The stakeholder salience perspective. *Journal of Business Research*, 142, 674-682 <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.12.064>.
- Amini, M., & Bienstock, C.C. (2014). Corporate sustainability: An integrative definition and framework to evaluate corporate practice and guide academic research. *Journal of Cleaner Production*, 76, 12-19 <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2014.02.016>.

- Aray, Y., Dikova, D., Garanina, T., & Veselova, A. (2021). The hunt for international legitimacy: Examining the relationship between internationalization, state ownership, location and CSR reporting of Russian firms. *International Business Review*, 30(5), 101858 <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2021.101858>.
- Ballou, B., Chen, P.C., Grenier, J.H., & Heitger, D.L. (2018). Corporate social responsibility assurance and reporting quality: Evidence from restatements. *Journal of Accounting and Public Policy*, 37(2), 167-188 <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2018.02.001>.
- Beddewela, E., & Herzig, C. (2013). Corporate social reporting by MNCs' subsidiaries in Sri Lanka. In *Accounting Forum*, 37(2), 135-149 <https://doi.org/10.1016/j.accfor.2012.09.001>.
- Bonsón, E., & Bednárová, M. (2015). CSR reporting practices of Eurozone companies. *Revista de Contabilidad*, 18(2), 182-193 <https://doi.org/10.1016/j.rcsar.2014.06.002>.
- Busco, C., Malafronte, I., Pereira, J., & Starita, M.G. (2019). The determinants of companies' levels of integration: Does one size fit all? *The British Accounting Review*, 51(3), 277-298 <https://doi.org/10.1016/j.bar.2019.01.002>.
- Cabeza-García, L., Sacristán-Navarro, M., & Gómez-Ansón, S. (2017). Family involvement and corporate social responsibility disclosure. *Journal of Family Business Strategy*, 8(2), 109-122 <https://doi.org/10.1016/j.jfbs.2017.04.002>.
- Cao, F., Peng, S.S., & Ye, K. (2019). Multiple large shareholders and corporate social responsibility reporting. *Emerging Markets Review*, 38, 287-309 <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2019.02.004>.
- Chantziaras, A., Dedoulis, E., Grougiou, V., & Leventis, S. (2020). The impact of religiosity and corruption on CSR reporting: The case of US banks. *Journal of Business Research*, 109, 362-374 <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.12.025>.
- Chi, W., Wu, S.J., & Zheng, Z. (2020). Determinants and consequences of voluntary corporate social responsibility disclosure: Evidence from private firms. *The British Accounting Review*, 52(6), 100939 <https://doi.org/10.1016/j.bar.2020.100939>.
- Clarkson, P.M., Li, Y., Richardson, G.D., & Vasvari, F.P. (2008). Revisiting the relation between environmental performance and environmental disclosure: An empirical analysis. *Accounting, Organizations and Society*, 33(4-5), 303-327 <https://doi.org/10.1016/j.aos.2007.05.003>.
- Clarkson, P.M., Overell, M.B., & Chapple, L. (2011). Environmental reporting and its relation to corporate environmental performance. *Abacus*, 47(1), 27-60 <https://doi.org/10.1111/j.1467-6281.2011.00330.x>.
- De Grosbois, D., & Fennell, D.A. (2022). Determinants of climate change disclosure practices of global hotel companies: Application of institutional and stakeholder theories. *Tourism Management*, 88, 104404 <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2021.104404>.
- De Villiers, C., Venter, E.R., & Hsiao, P.C.K. (2017). Integrated reporting: background, measurement issues, approaches and an agenda for future research. *Accounting & Finance*, 57(4), 937-959 <https://doi.org/10.1111/acfi.12246>.
- Dhaliwal, D.S., Li, O.Z., Tsang, A., & Yang, Y.G. (2011). Voluntary nonfinancial disclosure and the cost of equity capital: The initiation of corporate social responsibility reporting. *The Accounting Review*, 86(1), 59-100 <https://doi.org/10.2308/accr.000000005>.
- Gallego-Álvarez, I., & Ortas, E. (2017). Corporate environmental sustainability reporting in the context of national cultures: A quantile regression approach. *International Business Review*, 26(2), 337-353 <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2016.09.003>.
- García-Sánchez, I.M., Cuadrado-Ballesteros, B., & Frias-Aceituno, J.V. (2016). Impact of the institutional macro context on the voluntary disclosure of CSR information. *Long Range Planning*, 49(1), 15-35 <https://doi.org/10.1016/j.lrp.2015.02.004>.
- García-Sánchez, I.M., Rodríguez-Ariza, L., & Frías-Aceituno, J.V. (2013). The cultural system and integrated reporting. *International Business Review*, 22(5), 828-838 <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2013.01.007>.
- García-Sánchez, I.M., Suárez-Fernández, O., & Martínez-Ferrero, J. (2019). Female directors and impression management in sustainability reporting. *International Business Review*, 28(2), 359-374 <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2018.10.007>.

- Gray, R., Kouhy, R., & Lavers, S. (1995). Corporate social and environmental reporting: a review of the literature and a longitudinal study of UK disclosure. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 8(2), 47-77 <https://doi.org/10.1108/09513579510146996>.
- Grougiou, V., Dedoulis, E., & Leventis, S. (2016). Corporate social responsibility reporting and organizational stigma: The case of “sin” industries. *Journal of Business Research*, 69(2), 905-914 <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2015.06.041>.
- Hahn, R., & Kühnen, M. (2013). Determinants of sustainability reporting: A review of results, trends, theory, and opportunities in an expanding field of research. *Journal of Cleaner Production*, 59, 5-21 <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.07.005>.
- Hamed, R.S., Al-Shattarat, B.K., Al-Shattarat, W.K., & Hussainey, K. (2022). The impact of introducing new regulations on the quality of CSR reporting: Evidence from the UK. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 46, 100444 <https://doi.org/10.1016/j.intaccudtax.2021.100444>.
- Harjoto, M.A., Laksmana, I., & Lee, W.E. (2020). Female leadership in corporate social responsibility reporting: Effects on writing, readability and future social performance. *Advances in Accounting*, 49, 100475 <https://doi.org/10.1016/j.adiac.2020.100475>.
- Huang, K.C., & Wang, Y.C. (2022). Do reputation concerns motivate voluntary initiation of corporate social responsibility reporting? Evidence from China. *Finance Research Letters*, 47, 102611 <https://doi.org/10.1016/j.frl.2021.102611>.
- Huang, P., Jiao, Y., & Li, S. (2022). Impact of internal control quality on the information content of social responsibility reports: A study based on text similarity—Evidence from China. *International Journal of Accounting Information Systems*, 45 <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2022.100558>.
- Kılıç, M., Uyar, A., Kuzey, C., & Karaman, A.S. (2021). Drivers and consequences of sustainability committee existence? Evidence from the hospitality and tourism industry. *International Journal of Hospitality Management*, 92, 102753 <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2020.102753>.
- Kim, I., Ryou, J.W., & Yang, R. (2020). The color of shareholders' money: Institutional shareholders' political values and corporate environmental disclosure. *Journal of Corporate Finance*, 64, 101704 <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2020.101704>.
- Koseoglu, M.A., Uyar, A., Kilic, M., Kuzey, C., & Karaman, A.S. (2021). Exploring the connections among CSR performance, reporting, and external assurance: Evidence from the hospitality and tourism industry. *International Journal of Hospitality Management*, 94, 102819 <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2020.102819>.
- Kuo, T.C., Kremer, G.E.O., Phuong, N.T., & Hsu, C.W. (2016). Motivations and barriers for corporate social responsibility reporting: Evidence from the airline industry. *Journal of Air Transport Management*, 57, 184-195 <https://doi.org/10.1016/j.jairtraman.2016.08.003>.
- Li, F. (2008). Annual report readability, current earnings, and earnings persistence. *Journal of Accounting and Economics*, 45(2-3), 221-247 <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2008.02.003>.
- Li, T., & Belal, A. (2018). Authoritarian state, global expansion and corporate social responsibility reporting: The narrative of a Chinese state-owned enterprise. *Accounting forum*, 42(2), 199-217. <https://doi.org/10.1016/j.accfor.2018.05.002>.
- Malekian Kolehasti, E., Fakhari, H., & Jafaei Rahni, M. (2019). Impact of board of directors' characteristics on environmental, social, and corporate governance reporting. *Journal of Accounting Knowledge*, 10(2), 77-112 DOI: [10.22103/jak.2019.12336.2729](https://doi.org/10.22103/jak.2019.12336.2729) [In Persian].
- Maroun, W. (2019). Does external assurance contribute to higher quality integrated reports?. *Journal of Accounting and Public Policy*, 38(4), 106670 <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2019.06.002>.
- Melloni, G., Caglio, A., & Perego, P. (2017). Saying more with less? Disclosure conciseness, completeness and balance in Integrated Reports. *Journal of Accounting and Public Policy*, 36(3), 220-238 <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2017.03.001>.

- Merkel-Davies, D.M., & Brennan, N.M. (2007). Discretionary disclosure strategies in corporate narratives: incremental information or impression management? *Journal of Accounting literature*, 27, 116-196 <http://hdl.handle.net/10197/2907>.
- Milne, M.J., & Patten, D.M. (2002). Securing organizational legitimacy: An experimental decision case examining the impact of environmental disclosures. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 15(3), 372-405 <https://doi.org/10.1108/09513570210435889>.
- Momin, M.A., & Parker, L.D. (2013). Motivations for corporate social responsibility reporting by MNC subsidiaries in an emerging country: The case of Bangladesh. *The British Accounting Review*, 45(3), 215-228 <https://doi.org/10.1016/j.bar.2013.06.007>.
- Nazari, J.A., Hrazdil, K., & Mahmoudian, F. (2017). Assessing social and environmental performance through narrative complexity in CSR reports. *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, 13(2), 166-178 <https://doi.org/10.1016/j.jcae.2017.05.002>.
- Nekhili, M., Nagati, H., Chtioui, T., & Rebolledo, C. (2017). Corporate social responsibility disclosure and market value: Family versus nonfamily firms. *Journal of Business Research*, 77, 41-52 <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2017.04.001>.
- Ott, C., Schiemann, F., & Günther, T. (2017). Disentangling the determinants of the response and the publication decisions: The case of the carbon disclosure project. *Journal of Accounting and Public Policy*, 36(1), 14-33 <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2016.11.003>.
- Ramón-Llorens, M.C., García-Meca, E., & Pucheta-Martínez, M.C. (2019). The role of human and social board capital in driving CSR reporting. *Long Range Planning*, 52(6), 101846 <https://doi.org/10.1016/j.lrp.2018.08.001>.
- Reilly, A.H., & Hynan, K.A. (2014). Corporate communication, sustainability, and social media: It's not easy (really) being green. *Business Horizons*, 57(6), 747-758 <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2014.07.008>.
- Rezaei Pitenoei, Y., & Safari Gerayli, M. (2019). Business group affiliation and corporate sustainability reporting. *Journal of Accounting Knowledge*, 10(3), 169-197 DOI: [10.22103/jak.2019.12706.2787](https://doi.org/10.22103/jak.2019.12706.2787) [In Persian].
- Rinaldi, L., Unerman, J., & De Villiers, C. (2018). Evaluating the integrated reporting journey: Insights, gaps and agendas for future research. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 31(5), 1294-1318 <https://doi.org/10.1108/AAAJ-04-2018-3446>.
- Román, C.C., Zorio-Grima, A., & Merello, P. (2021). Economic development and CSR assurance: Important drivers for carbon reporting yet inefficient drivers for carbon management? *Technological Forecasting and Social Change*, 163, 120424 <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120424>.
- Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2016). Research methods for business students. Pearson education. <https://www.amazon.com/Research-Methods-Business-Students-7th/dp/1292016620>.
- Scott, W.R. (2008). Institutions and Organizations. Thousand Oaks, CA: Sage. <https://www.amazon.com/Institutions-Organizations-W-Richard-Scott/dp/1452242224>.
- Spence, C., Husillos, J., & Correa-Ruiz, C. (2010). Cargo cult science and the death of politics: A critical review of social and environmental accounting research. *Critical perspectives on accounting*, 21(1), 76-89 <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2008.09.008>.
- Thoradeniya, P., Lee, J., Tan, R., & Ferreira, A. (2022). From intention to action on sustainability reporting: The role of individual, organisational and institutional factors during war and post-war periods. *The British Accounting Review*, 54(1), 101021 <https://doi.org/10.1016/j.bar.2021.101021>.
- Ting, P.H. (2021). Do large firms just talk corporate social responsibility?-The evidence from CSR report disclosure. *Finance Research Letters*, 38, 101476 <https://doi.org/10.1016/j.frl.2020.101476>.
- Weerathunga, P.R., Xiaofang, C., Nurunnabi, M., Kulathunga, K.M.M.C.B., & Swarnapali, R.M.N.C. (2020). Do the IFRS promote corporate social responsibility reporting? Evidence from IFRS convergence in India. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 40, 100336 <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2020.100336>.
- Xiao, X., & Shailer, G. (2022). Stakeholders' perceptions of factors affecting the credibility of sustainability reports. *The British Accounting Review*, 54(1), 101002 <https://doi.org/10.1016/j.bar.2021.101002>.

- Xu, S., Chen, X., Li, A., & Xia, X. (2020). Disclosure for whom? Government involvement, CSR disclosure and firm value. *Emerging Markets Review*, 44, 100717 <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2020.100717>.
- Yeh, S.L., Chen, Y.S., Kao, Y.H., & Wu, S.S. (2014). Obstacle factors of corporate social responsibility implementation: Empirical evidence from listed companies in Taiwan. *The North American Journal of Economics and Finance*, 28, 313-326 <https://doi.org/10.1016/j.najef.2014.03.011>.
- Yu, E.P.Y., Van Luu, B., & Chen, C.H. (2020). Greenwashing in environmental, social and governance disclosures. *Research in International Business and Finance*, 52, 101192 <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2020.101192>.
- Zhang, J., Lei, X., Su, T., & Tang, L. (2022). The effect of a list: How firms on key pollution supervisory list disclose environmental information? *Finance Research Letters*, 47, 102614 <https://doi.org/10.1016/j.frl.2021.102614>.
- Zhao, C., Song, H., & Chen, W. (2016). Can social responsibility reduce operational risk: Empirical analysis of Chinese listed companies. *Technological Forecasting and Social Change*, 112, 145-154 <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2016.08.023>.